

Kuva: Nina Elfvengren

Ajankohtaista

- Renewal of the immigrant recruitment model: Supporting long-term employment with service design methods
- Kivenlahden nimistön kerrostumat
- Eduskuntavaalit 2023 Espoon näkökulmasta
- Espoolaisten ympäristöasenteet ja -käyttäytyminen
- Yritysten työpaikkakehitys Espoossa
- Suhdannekehitys indeksien valossa Espoossa, Länsimetron ja Kaupunkiradan kehityskäytävillä sekä Kehä III:n seurantavyöhykkeellä, lokakuun 2022 tilanne

Varttitiedot I neljännes 2023

- Espoon väestö oli vuoden 2023 maaliskuun lopussa ennakkotietojen mukaan 307 260 asukasta
- Vajaa kaksi vuotta jatkunut työttömyyden lasku taittui maaliskuussa, kuluvan vuoden työllisyyskehitys näyttää heikolta
- Valmistuneita asuntoja ensimmäisellä vuosineljänneksellä vuodentakaisista enemmän, mutta muuten rakentaminen supistui vuodentakaisesta

Sisältö

Peruskiinnostavaa kaupunkikamaa	3
Ajankohtaista	4
Renewal of the immigrant recruitment model: Supporting long-term employment with service design methods.....	4
Kivenlahden nimistön kerrostumat.....	11
Eduskuntavaalit 2023 Espoon näkökulmasta	15
Espoolaisten ympäristöasenteet ja ympäristökäyttäytyminen	17
Yritysten työpaikkakehitys Espoossa	23
Suhdannekehitys indeksien valossa Espoossa, Länsimetron ja Kaupunkiradan kehityskäytävillä sekä Kehä III:n seurantavyöhykkeellä, lokakuun 2022 tilanne - Ote Tilastokeskuksen suhdannepalvelun raportista.....	28
Varttitiedot.....	39
Väestömuutokset I neljännes 2023 (1.1. - 31.3.) ennakkotietoja	39
Työpaikat, työllisyys ja työttömyys Espoossa I neljännes 2023 (1.1. - 31.3.).....	45
Espoon rakennustuotanto I neljännes 2023 (1.1. - 31.3.) ennakkotietoja	48

Peruskiinnostavaa kaupunkikamaa

Joskus lounaspöydissä syntyy hienoja ideoita. Ja joskus siellä sanotut lausahdukset naurattavat kaikkia. Tällä kertaa lounaskeskustelun aiheena olivat Espoon toimintaympäristöön liittyvät asiat ja kuvasin oman tulevan esitykseni sisältöä kertomalla, että sisältö ”on sellaista peruskiinnostavaa kaupunkikamaa”. Jos ei muuta niin ainakin se tuotti suurta hilpeyttä kuulijoissa, minkä ymmärrän kyllä mainiosti. On se kuitenkin myös totta – tietyt teemat ovat kaupungissa aina kiinnostavia. Yleensä ne liittyvät väestöön, työllisyyteen ja työttömyyteen, asumiseen, rakentamiseen ja maankäyttöön sekä hyvinvointiin. Tätä peruskiinnostavaa kaupunkikamaa on tarjolla myös tässä Eetvartissa.

Nicole Hussmann ja Annukka Svanda analysoivat englanninkielisessä artikkelissaan maahanmuuttajien rekrytointimallin uudistamista ja pitkäaikaisen työsuhteen tukemista palvelumuotoilumenetelmillä. Espoolla – ja muilla pääkaupunkiseudun kaupungeilla – on erityinen intressi maahanmuuttajien työllisyyden kehittämiseen, sillä puolet Suomen vieraskielisistä asukkaista asuu Espoossa, Helsingissä ja Vantaalla. Lisäksi Suomen väestö ja työllisten määrä kasvavat yksinomaan maahanmuuton kautta.

Sami Suviranta puolestaan tarjoaa artikkelissaan kiinnostavan historiakatsauksen Kivenlahteen alueen nimistön kautta. Nimistö on olennainen osa kaupungin ja sen osa-alueiden identiteettiä. Se on myös yksi tapa säilyttää alueen historiaa ja kulttuuriperintöä. Virallisen nimistön lisäksi kaupunkilaisilla on myös oma käytönimistönsä, sellainen epävirallinen nimistö, jota eri kaupunkilaisryhmät käyttävät arjen paikoista. Nimistöntutkimuksen keinoin voidaankin avata kiinnostavia näkökulmia alueen elämään ja historiaan.

Veli-Matti Piira kirjoittaa ensimmäisessä artikkelissaan eduskuntavaaleista espoolaisesta näkökulmasta ja toisessa artikkelissaan espoolaisten ympäristöasenteista ja ympäristökäyttäytymisestä syksyllä 2022 toteutetun kyselytutkimuksen tulosten pohjalta. Vaalit ovat kansalaisille yksi merkittävä osallisuuden tapa. Yksi demokratiatutkimuksen perusnäkökulmista onkin analyysi osallistumattomuudesta – miksi ei osallistuta, ketkä eivät osallistu ja vaikuttaako osallistumattomuuteen mahdollisuuksien vai kiinnostuksen puute?

Lisää ajankohtaisia näkökulmia Espooseen tuo Petri Lintunen yritysten työpaikkakehitystä ja suhdanneke-

hitystä käsittelevissä artikkeleissaan. Suomessa 80 % työpaikoista on kaupunkiseuduilla ja kaupunkiseutujen, ja aivan erityisesti pääkaupunkiseudun, merkitys koko maan kilpailukyvyllä on keskeinen. Yleisestikin useimmat EU:n pääkaupunki- ja suukaupunkialueet omaavat korkean kilpailukyvyn. Näiden lisäksi vartitiedoissa on tuttuun tapaan tarjolla perustiedot kaupungin kehityksestä. Tässäkin Eetvartissa käsiteltävät kaupunkeihin liittyvät perusteemat tuottavat jatkuvasti uutta tutkittavaa ja kirjoitettavaa. Espoon kaltaisessa vilkkaassa ja kasvavassa kaupungissa tapahtuu aina jotain asukkaita ja tutkijoita kiinnostavaa, jotain huomionarvoista.

Kaupunki tavoittelee tutkimusyhteistyöllä tietoa, jota voidaan käyttää päätöksenteon valmistelun tukena. Tällainen tieto voi koskea esimerkiksi kaupungin muuttunutta toimintaympäristöä tai uudistamista kaipaavia toimintamalleja. Tietoperustaa ja tietoperusteista johtamista vahvistamalla pyritään lisäämään kaupungin kehittämistoiminnan vaikuttavuutta. Kehittämistoiminta onkin tärkeä osa kaupungin toimintaa, koska sen avulla voidaan esimerkiksi etsiä kuntalaisten arjen sujuvuutta parantavia ratkaisuja palveluihin ja infrastruktuuriin tai parantaa kunnan toiminnan tuloksellisuutta. Toimintaympäristön muutokset avaavat kehittämistoiminnalle uusia mahdollisuuksia. Ajan hermolla oleva verkostomainen toimintatapa on yksi tapa vastata strategialähtöisen kehittämistoiminnan haasteeseen entistä enemmän epävarmuustekijöitä sisältävässä toimintaympäristössä. Verkottumisen suuntia ovat niin yliopistot ja tutkimuslaitokset, yritysmaailma kuin kolmannen sektorin toimijatkin. Myös kaupunkilaisilla on tärkeä rooli sekä oman elämänsä asiantuntijoina että kaupungin aktiivisina toimijoina ja palvelujen käyttäjinä.

Kesä on oivaa aikaa tutustua myös espoolaiseen kaupunkiluontoon ja kaupunkikulttuuriin. Nuuksio, Haltia, EMMA, WeeGee, Espoon kirkko, Aalto-yliopiston kampusalue, Tarvaspää, Glims ja hieno saaristo ovat vain muutamia kaupungin tarjoamista kesäretkikohteista – joskus kannattaa katsoa myös ihan lähelle! Toivon kaikille Eetvartin lukijoille mukavia kesäpäiviä, hienoja retkiä lähiympäristöön ja aktiivisia, rentouttavia hetkiä esimerkiksi tieteen, taiteen ja liikunnan parissa.

Minna Joensuu
tutkimusjohtaja (va.)
14.6.2023

Renewal of the immigrant recruitment model: Supporting long-term employment with service design methods

Nicole Hussmann and Annukka Svanda

1 Introduction

The immigrant recruitment model developed by the City of Espoo is used to assist immigrant job seekers in finding work and developing their career in Finland by providing them with various support measures. These can include different types of additional training and advice, language support and a pay subsidy during a fixed-term employment period of eight months. It can be implemented in any department within the City of Espoo. Some public sector positions have stringent requirements that might complicate it for immigrants to be hired on a permanent basis due to factors like educational qualifications and language skills. In these situations the immigrant recruitment model aims to be more flexible. However, in practice, there were obstacles that hindered immigrant recruits from obtaining full-time employment. For instance, many Espoo workers as well as the immigrants themselves were unaware of the model and its workings, and career opportunities were not recognized. Hence, the model required a renewal to provide more communication and individual support for the people involved to gain a more efficient use.

Our research project was a three-month service design process started in November 2022 under the supervision of City of Espoo employment services. Nicole Hussmann from Aalto University International Design Business Management Master program worked together with doctoral researcher Annukka Svanda from Encore research group in Aalto University Department of Design to develop the service offerings during the employment period. The aim of these support services is to help the recruited immigrant to find long-term employment. The entire process of recruitment model was simultaneously renewed by the employment service team. Nicole Hussmann is further using the data of the project to write her MA thesis on the topic of co-designing jobs for immigrants, which will be published in December 2023. The project is also linked to the research work of Annukka Svanda, who is leveraging service design to support social justice in public services (Svanda et.al., 2021).

The use of service design methods and recognizing its' power to support change is increasingly popular in the public sector (Hyysalo et al., 2022). The City of Espoo is using service design methods in many processes and projects and Espoo workers are adopting design skills to their work. Utilizing service design techniques, the updated model is designed with a human-centered approach that is possible to further scale up in Espoo employment services. This report details our research process and discoveries, presents the support materials we created for immigrant employees, and discusses additional steps necessary to guarantee the long-term effectiveness of the immigrant recruitment model.

2 Research Process & Methodology

The research process was composed of two phases. Research phase 1 was developed based on the preliminary information about the immigrant recruitment model and the project description, while research phase 2 was centered on analyzing the results of the first phase and holding mid-term discussions with Espoo partners.

Research **phase 1** followed the objective of recognizing the needs and challenges of immigrant employees and their supervisors, as well as generating potential support actions (see Figure 1). Initially, we analyzed the survey and workshop data provided by the Espoo partners, with an emphasis on identifying common themes from the responses of 70 Espoo managers and two workshops attended by Espoo stakeholders. Additionally, our team conducted ten semi-structured

interviews with immigrant citizens to understand their employment experiences and requirements for support, utilizing a visual tool of a simplified payment subsidy period map and potential support action categories as probes. Furthermore, we interviewed experts in the field of immigrant employment to gather insight into potential support actions. In total, 14 experts from various areas, including career counseling, coaching, and human resources, were interviewed during phases 1 and 2. We also observed a career coaching workshop for immigrants to learn more about the interaction between immigrant jobseekers and employment experts.

In agreement with the project team in the mid-term meeting, we decided to direct the support actions primarily at the employees and thereby supporting the employers.

In **phase 2**, we focused on communication between immigrant employees and their supervisors, career coaches, and peers, evaluating potential support actions for feasibility. Additionally, our team developed prototypes for potential support actions and tested them. We conducted a 90-minute-long workshop with five immigrant citizens, two employment service experts, and two private sector managers from the Uusimaa region. The participants were requested to plan the support actions necessary for working together during the employment period with the help of examples of immigrant recruitment stories and the prototypes. The insights derived from the workshop were used to improve the prototypes.

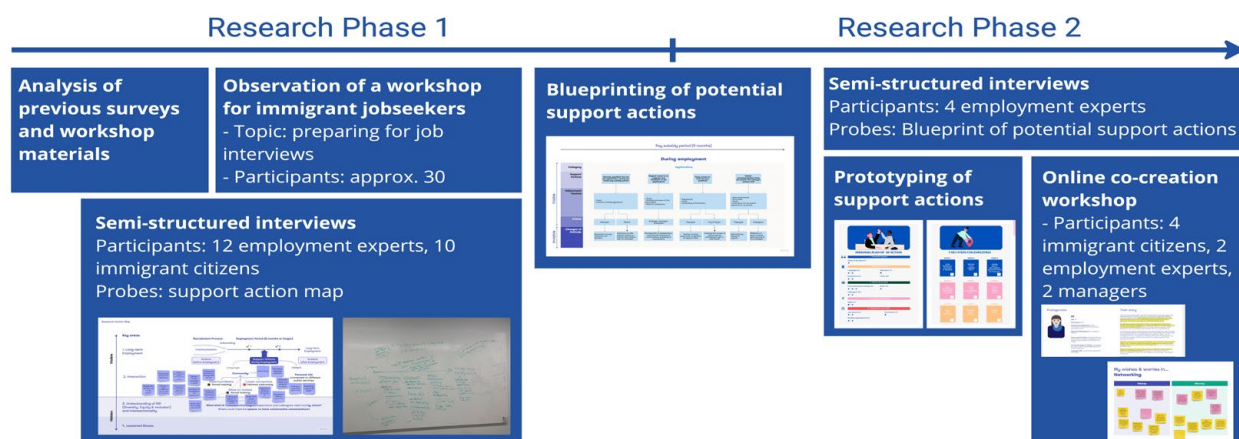

Figure 1: Research process with exemplary images

3 Findings & Key Design Requirements

Within the scope of this project, the key insights were clustered into four categories: communication, relationships, attitude, and process.

In terms of **communication**, it must be noted that the overall purpose and traits of the recruitment model were oftentimes not clear to employees and supervisors. The understanding of the recruitment model was not coherent among the participants, leading to unrealistic expectations, misunderstandings and missed opportunities. In effect, **it was important to reduce the complexity of information and make it accessible for the people involved**.

Furthermore, social **relationships** showed impact of the success of the recruitment model. During the employment period, especially the relationship with the supervisor matters, as they can **serve as a mediator between the employee and the Finnish job market**, e.g., through networking and the tacit knowledge of a local. Apart from that, networking with other immigrant employees is relevant since they can empathize with the employee's experience.

Also, our data revealed **attitudes** of employees and employers affecting the employment period. For employees, this was often related to self-esteem, meaning a deficient view of their skills and potential influencing their performance and proactiveness. For employers, the aversion to change and generalization of immigrant employees were emerging themes hindering them in giving employees the support that they need, even if they

are willing to hire them. This calls for clarification of roles and aims of the pay subsidy period as well as support for embracing diversity.

Lastly, embedding the immigrant recruitment model into the overall career **process** of immigrants has shown to be crucial. By following a set goal and **understanding the pay subsidy period as a steppingstone**, it is easier to adjust to the employee's needs and recognize potential opportunities.

Based on our findings, we identified four key design requirements for the support material in the immigrant recruitment model which are presented in Figure 2. In this context, they were key characteristics a design must fulfill based on previously identified user needs. Due to the broadness of collected data in a project, design requirements are useful to translate research findings into actionable guides and stay within the defined scope during the design process (Becattini et al., 2015). The defined requirements worked as tools to make decisions throughout the process and help Espoo to take the necessary steps for changes.

4 Results

The result of this project is a set of materials to support communication between employees and supervisors to provide crucial information for the employees to help them to plan the employment period based on their needs. The support materials connect measures that already exist, making them more actionable and practical to use. While the result is focused on the individual perspective of the employee, their supervisors are considered simultaneously. By supporting the employee in

Figure 2: Key design requirements

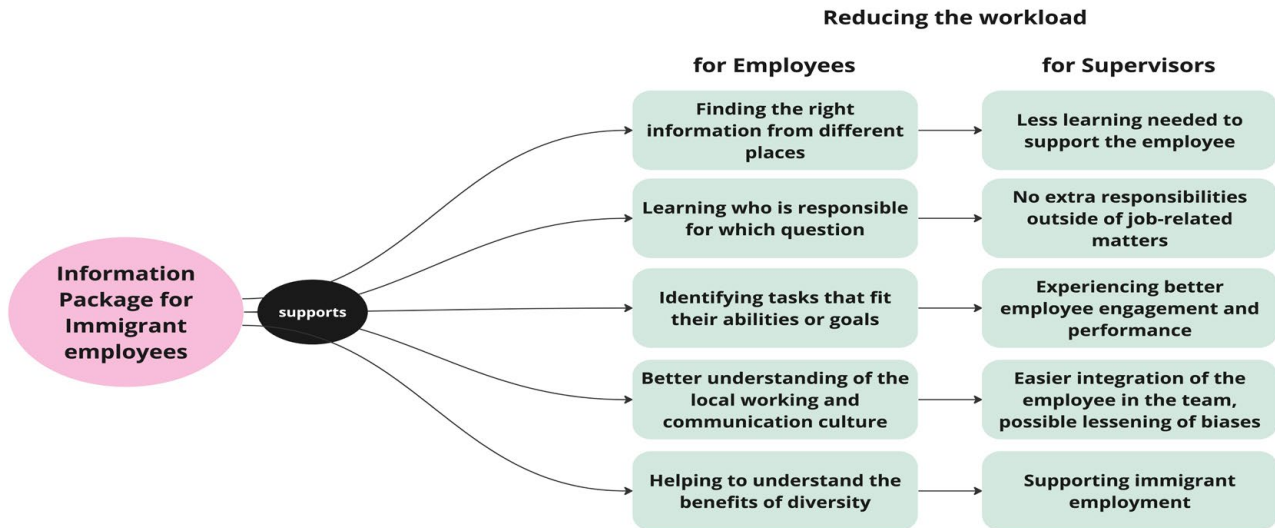

Figure 3: Support material to reduce the workload for the employee and supervisor

finding the right information, the workload of them and their supervisors can be reduced as presented in Figure 3.

We designed four components for the support material that relate to one another: The service journey map, the guidebook for international talents, a “Six key steps” -checklist and a pre-assessment questionnaire.

4.1 Service journey map

We suggest an adjusted timeline for the employment period, to make it easier to plan and facilitate communication between the employee and the most important stakeholders. By including checkpoints, we give all actors involved the opportunity to iterate. For example, tasks can be adjusted depending on the employee’s performance and

Pay subsidy employment period

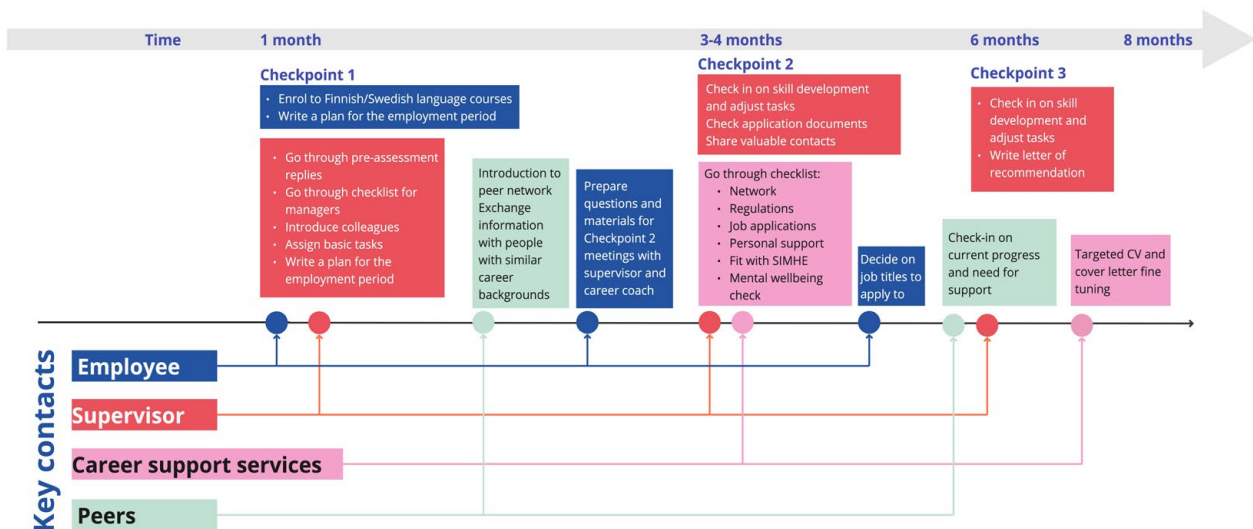

Figure 4: Service journey map

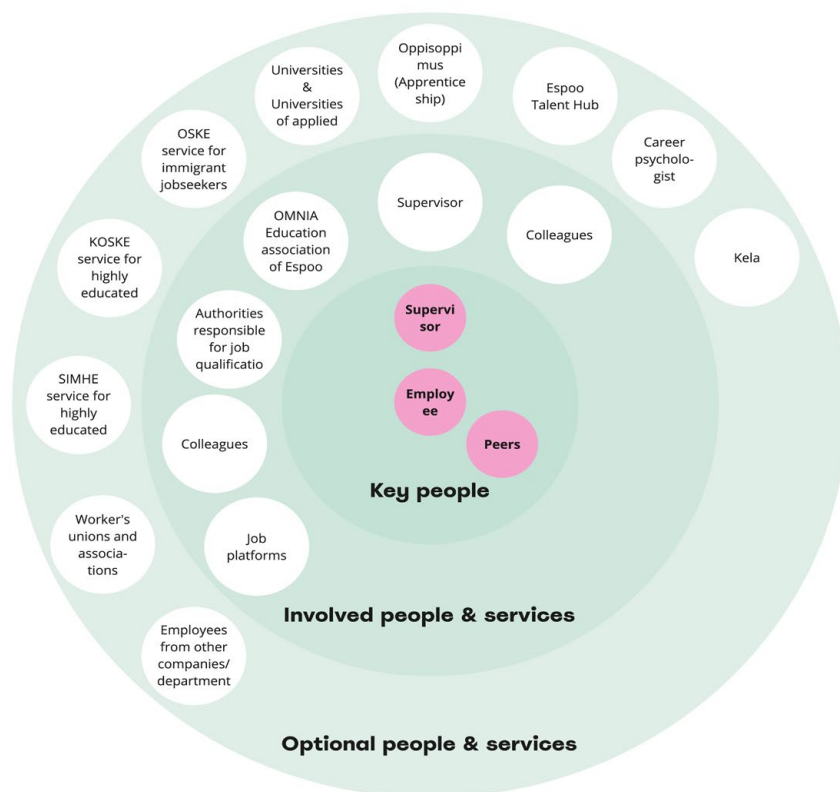

Figure 5: Key actors involved in the immigrant recruitment model

goals. In addition, these checkpoints work as time management reminders and ensure a dialogue between the employee and the key actors.

4.2 Guidebook for international talents

The guidebook is the main deliverable of this project, and it compiles relevant basic information and prompts on how to make the most out of the immigrant recruitment model. It directs the employee to reflect on their individual situation and navigate through the support actions that they need. The idea is to engage as much as possible with the employee to take the active role of finding out information. While the guidebook contains mainly references to services that the employee must use independently, it is structured in a way that it provides a clear order of steps and actions to take during the employment period. The information is framed so that it appeals to the employees'

motivation and addresses them personally, using quotes by different actors involved and accessible language.

While the guidebook is mainly designed for employees' needs, it can help supervisors understand their processes and perspective better.

You can view [the prototype of the guidebook](#).

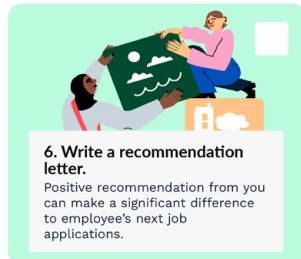
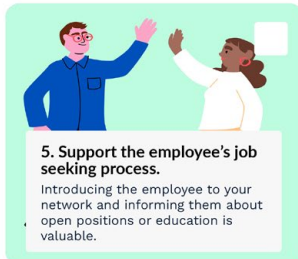
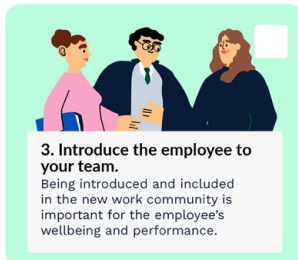
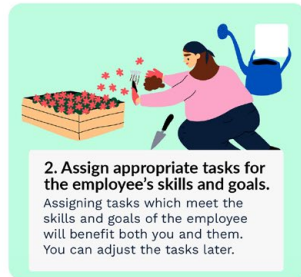
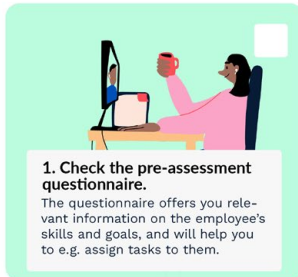
4.3 "6 key steps" checklist

The "6 key steps" checklist summarizes the most important actions to keep in mind for employees and supervisors, directing them to the guidebook. By using a visually appealing format and making it usable online and in print, the document can be used as the first handout or email attachment that the employee and supervisor get when starting the employment period.

Ajankohtaista

6 KEY STEPS FOR SUPERVISORS

Check detailed information on the steps in the handbook.

6 KEY STEPS FOR EMPLOYEES

Check detailed information on the steps in the handbook.

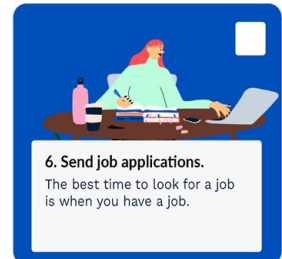
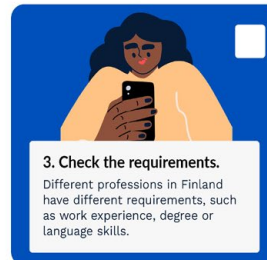
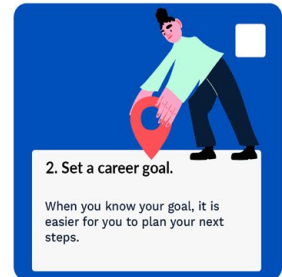
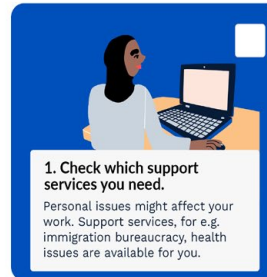

Figure 6: "6 key steps" checklist for supervisors and employees

4.4 Pre-assessment questionnaire

The questionnaire is an online survey on work life related questions that the employee replies to before coming to the new workplace or in the very beginning. This is to ensure that both parties have updated information on the employees' situation. When the employee reflects on their own background and goals and the supervisor gets clear information from the beginning, it is easier to plan the employment period together. For example, tasks can be assigned based on the employee's skills and experience. Apart from that, misunderstandings are less likely to happen.

5 Conclusion & Limitations

During this project, we researched the needs and challenges of immigrant employees and their supervisors and designed support actions for immi-

grant employees to use the employment period as a steppingstone toward reaching their individual career goals.

The support material helps immigrant employees in making the most out of the immigrant recruitment model with the available resources. Also, they support supervisors in their responsibility.

However, it is important to note that the resulting materials of this project are prototypes. They need to be understood as living documents that improve with testing. They support the employees in taking the right actions for their needs and thereby reduce the workload for them and their supervisors. Despite them helping the supervisor to be part of that process, they cannot make up for the lack of awareness in diversity, equity, and inclusion in some departments, as well as the lack of energy and time that some managers have due to their

Ajankohtaista

Strategic change	Creating jobs to fit immigrants' skills and needs	Distributing immigrant employees evenly throughout all sectors	Revisiting the use of language (e.g. "immigrant" vs. "international")	
Changes in the work environment	EDI education for employers and colleagues	Language inclusivity	Recognizing the value of employing immigrants	Making time to learn about inclusion
Individual change	Support materials for employees of the immigrant recruitment model			

Figure 7: Support material in context of different change processes related to the immigrant recruitment model

working conditions. Also, the support materials do not affect the strategic decisions concerning the immigrant recruitment model.

To make the different career goals of immigrant job seekers more accessible, there needs to be a variety of available positions. The flexibility of the immigrant recruitment model would allow the creation of jobs that are tailored toward immigrant job seekers' needs in every department. Furthermore, the use of language has an effect of immigrants' perception of the model. E. g., the term "international" was seen as more appealing by some participants than "immigrant".

To summarize, this joint research project has been a good example of how to obtain a multifaceted approach within a brief period. By looking at the topic from different perspectives, we can support long-term immigrant employment.

For further information on the project, please contact the authors nicole.hussmann@aalto.fi and annukka.svanda@aalto.fi

References

- Becattini, N., Cascini, G., & Rotini, F. (2015). Requirements checklists: benchmarking the comprehensiveness of the design specification. In DS 80-5 Proceedings of the 20th International Conference on Engineering Design (ICED 15) Vol 5: Design Methods and Tools-Part 1, Milan, Italy, 27-30.07. 15 (pp. 041-050).
- Hyysalo, S., Savolainen, K., Pirinen, A., Mattelmäki, T., Hietanen, P., & Virta, M. (2023). Design types in diversified city administration: The case City of Helsinki. *The Design Journal*, <https://doi.org/10.1080/14606925.2023.2181886>
- Svanda, A., Čaić, M., & Mattelmäki, T. (2021). Scaling up diversity and inclusion: From classroom to municipality. In E. Brandt, T. Markussen, E. Berglund, G. Julier & P.Linde (Eds.), *Proceedings of the 9th Nordic design research conference* (pp. 68-78). University of Southern Denmark.

Kivenlahden nimistön kerrostumat

Sami Suviranta

Nykyinen Kivenlahti on syntynyt monien vaiheiden kautta. Nimistössäkin on useita kerrostumia eri vuosisadoilta, niin purjeveneiden ja höyrylaivojen kuin metronkin aikakausilta.

Kivenlahden kohdalla oli keskiajan lopulla pieni rannikkokylä nimeltä **Stensvik**. Se ei ollut seudun kylistä vanhimpia, sillä sen asutus syntyi noin vuonna 1400. Sen emäkylä Kauklahti sijaitsee melko kaukana sisämaan suunnassa, mutta rajojen kulku osoittaa, että myös Stensvik on alkujaan kuulunut Kauklahteen.

Nimistötutkija Saulo Kepsu kertoo Kylä-Espoo-kirjassa Stensvikin kylän ja kylässä olleiden talojen nimistä. Kylän vanhan asuintontin paikka on aivan nyky-Kivenlahden ytimessä, Kivenlahdenkadun, Merivalkaman ja Meripoijun rajaamassa korttelissa. Paikalla on jäljellä joitakin 1800-luvun rakennuksia, joita ovat edeltäneet varhaisemmat asuintalot ja piharakennukset 1400-luvulta lähtien.

Stensvikin asuttajat olivat ruotsinkielisiä. Voidaan olettaa, että ensimmäisen talon isäntä oli nimeltään **Sten**, ja hänen talonsa sai nimen **Stens** tai **Stensvik**. Pysyvään käyttöön jäänyt nimi Stensvik sisältää lahtea merkitsevän sanan **vik**, mutta on hyvin voinut syntyä suoraan asutusnimeksi ilman edeltävää lahdennimeä.

Kuva 1. Stensvikin vanhaa kylätonttia 2004. Kuva: Sami Suviranta.

Talonnimiä tunnetaan 1600-luvulta lähtien. Stensvikin silloisia taloja olivat **Antas**, **Heus** ja **Tyskas**. Kepsun mukaan Stensvikin Antas sai nimensä 1500-luvun alkupuolella **Anders**-nimisestä isännästä, jota kutsuttiin lyhyesti nimellä **Ant** tai **Ante**. Suomen ruotsinkielisillä alueilla on tai on ollut monia muitakin Antas-nimisiä taloja. Sen sijaan Heus, joka äännettiin suunnilleen "Höus", on poikkeuksellinen talonnimi. Sekin saattaa tulla muinaisesta miehennimestä, Kepsun arvelun mukaan kenties vaikkapa **Mattheus**-nimestä.

Talonnimi Tyskas äännettiin pitkällä y:llä ja pohjautui isännän lisänimeen **Tysk**. Isäntä on voinut olla saksalaissyntyinen maahanmuuttaja. Kepsu ehdottaa, että kyseessä on ehkä 1600-luvun puolenvälin isäntä Rolof. 1700-luvun kartassa Antas sijaitsee nykyisen Kahvi-Kaisan rakennuksen kohdalla, Tyskas vähän siitä koilliseen ja Heus pohjoisempana nykyisen Meripoijun kadun varressa.

Kantatalojen nimistä Tyskas ja Antas ovat esillä kadunnimistössä, vaikkakaan eivät Kivenlahden keskuksessa vaan sivummalla Stensvikin kylän vanhoilla mailla. Länsiväylän pohjoispuolella Sammalvuoren laidalla on asuntokaduilla nimet **Tyskaksentie**, **Antaksentie** ja **Antaksenkuja**. Ehkä myös Heus saa vielä nimikkonsa seudun kaupunkinimistöön.

Stensvik teollistuu

Syrjäisen maalaiskylän elämä muuttui, kun Helsingin kasvu alkoi tuntua Espoon länsiosissa asti. 1860- ja 70-luvulla Antas, Heus ja Tyskas päätyivät samaan omistukseen, ja yksittäisten talojen ja maatilojen nimien käytön sijaan alettiin puhua pelkästä Stensvikistä ja Stensvikin kartanosta.

Venäjältä Helsinkiin tullut **Feodor Tschetschu-lin** (1818–1871) oli monen alan liikemies. Hän omisti muun muassa höyrylaivoja ja oli eräässä vaiheessa kaupungin suurin laivanvarustaja. Siitä hän siirtyi rakennusmateriaalien valmistukseen ja

Ajankohtaista

kauppaan ja perusti tiilitehtaan Espoon rannikolle Stensvikiin. Tehdas toimi nykyisessä Ala-Kivenlahdessa, ja savea saatiin Stensvikin mailta nykyisestä Kiviruukista. Feodor Tschetschulinin mukaan on nimetty Kiviruukin Kivenlahden keskukseen yhdistävä alikulku **Tschetschulininportti**.

Tschetschulinit eivät asuneet vakituisesti Stensvikissä, mutta vaikuttivat ratkaisevasti alueen muuttumiseen. Feodorin kuoltua Stensvikin kartanon tiiliruukkeineen omistivat hänen perillensä 1880-luvulle asti. Tyttäretkin olivat lahjakkaita ja avasivat uusia uria. **Marie Tschetschulin** (1852–1917) suoritti 1870 ylioppilastutkinnon ensimmäisenä naisena Pohjoismaissa ja työskenteli myöhemmin Finska Ångfartygs Aktiebolagin toimistossa. Hänen siskonsa **Agnes Tschetschulin** (1859–1942) oli viulisti, säveltäjä ja musiikkipedagogi. Heidän mukaansa on annettu Kiviruukkiin kaavoitetulle oppilaitosalueelle aukionnimi **Marie Tschetschulinin aukio** ja jalankulkutiennimi **Agneksenkuja**. Sukunimen mutkikkaan kirjoitus-asun takia sitä ei ole sisällytetty osoitekäyttöön otettaviin nimiin.

Kiviruukki, joka tunnettiin aiemmin Kivenlahden teollisuusalueena, oli välillä moottoritien tiukasti erottama varsinaisesta Kivenlahdesta. Nyt metro-

aseman läheisyys ja sujuvat Länsiväylän alikulut yhdistävät jälleen alueita niin, että uudistuva Kiviruukki alkaa tuntua saumattomammin Kivenlahden jatkeelta.

Laivojen, hevosten ja kelkkojen kyydissä

Yhteydet Stensvikistä Helsinkiin hoidettiin vielä 1900-luvun alkupuolella talvea lukuun ottamatta sujuvimmin höyrylaivoilla. 1930-luvulla rakennettiin kuitenkin Jorvaksentie, ja autoliikenne syrjäytti laivalinjat. Höyrylaivakauden aikana syntyi Stensvikiin kulkutavasta muistuttavaa nimitystäkin: laiturinimi **Ångbåtsbryggan** ja kallionnimi **Ångbåtsberget** (ruotsin *ångbåt* 'höyrylaiva').

Alueelta on tallennettu paikannimikokoelmiin paljon muutakin perinnäistä nimitystä. Tiiliruukin ajoilta ovat peräisin työvään asuinrakennusten nimet **Stora Kasernen** ja **Lilla Kasernen**. Tällaiset majoitustalot ovat muuallakin saaneet **kasern**-sanana ('kasarmi') sisältäviä nimiä. Lastauslaituria kutsuttiin nimellä **Lastanbryggan** tai **Lastanbron**. Näitä kohteita ei enää ole jäljellä. Tiilitehdas lopetettiin 1939. Stensvikin tiilistä rakennettiin Helsinkiin muun muassa Uspenskin katedraali.

Kuva 2. Piiritanssia Stensvikin rannassa. Kuva ajalta 1915–1930. Kuvaaja tuntematon. KAMU Espoon kaupunginmuseo.

Ajankohtaista

Sodanjälkeisinä vuosina Porkkalan vuokra-alueen läheisyys hidasti kaupungistumista tällä suunnalla. Stensvikin kartanon lähimmässä ympäristössä asutus pysyi pitkään vähäisenä, ja suuri osa alueesta oli maatalouskäytössä. Niityillä ja pelloilla oli ruotsinkielisiä nimiä, kuten **Hemäng, Långängen, Lillängen, Riäkern, Nyåker** ja **Rasböle** (tässä **böle** merkitsi uudisviljelystä). Pienillä viljelyksillä on Espoossa ollut kya- tai kyan-loppuisia nimiä, esimerkiksi **Butkakyan**, jossa **butka** merkitsi jonkinlaista pientä lautarakennusta ja **kya** peltotilkkua.

Maankohoumilla on ollut muun muassa nimet **Källarbacken** (**källare** 'kellari'), **Hästbergen** (ehkä sillä suunnalla oli hevoshaka) ja **Bredberget**. Nykynimistössä jalankulkutiennimi **Laajavuorenpolku – Bredbergsstigen** on annettu vanhan kallionnimen mukaan.

Rannan tuntumassa olevalla kalliolla oli nimi **Kanaberget**. Alkuosa ei ole suomen linnunnimitys,

vaan kertoman mukaan tulee mäenlaskusta keltä (ruotsiksi on voitu sanoa "åka kana"). Stensvikin mailla oli myös niitty nimeltä **Stöveln**. Sana **stövel** merkitsee saapasta, joten ilmeisestikin niitty oli nimenantoaikana sappaanmuotoinen. Tästä sai paikalle rakennettu katu nimen **Merisaapas** ja koulu nimen **Merisaappaan koulu**.

Meren kohinaa kaupunkinimistössä

Pertti Maisala kuvaa Espoon kaupunkisuunnittelun historiakirjassa Espoo – oma lukunsa myös Kivenlahden kaavoitusta. 1960-luvun alussa Asuntosäätiö osti Stensvikin kartanon maat ja ehdotti niiden ottamista kaupunkimaiseen asuinkäyttöön. Samoihin aikoihin Espoo alkoi omaksua usean keskuksen mallia, jossa olisi vahvoja keskusalueita Espoon eri kulmilla: Leppävaara, Tapiola, Bemböle ja Stensvik. Suunnitelmat alkoivat toteutua vuosikymmenen lopulla vähän maltillisemmassa muodossa.

Kuva 3. Paikannimikokoelmiin tallennettua vanhaa nimistöä. Kylätontti ympyröity. Sen itäpuolella Stensvikin kartano. Pohjakartta: Peruskartta 1961. Maanmittaushallitus.

Ajankohtaista

Pitkään suomenkielisetkin käyttivät nimeä Stensvik, mutta 1965 kylä sai maanmittaushallituksen päätöksellä erillisen suomenkielisen nimen **Kivenlahti**, joka sittemmin yleistyi. Se muodostettiin kiveä merkitsevän ruotsin **sten**-sanana mukaan, vaikka vanhan kylännimen etymologia olikin toinen.

Kivenlahteen laadittiin asemakaava uutta suomenkielistä alueennimeä käyttäen. Aluerakentaminen alkoi. Vuonna 1971 vahvistunut kaava kattoi pääosan Kivenlahdesta ja myös Kivenlahden kaupun-kinimistöä. Espoon nimistötoimikunnan laatiman nimistösuunnitelman kantava idea oli ottaa nimien aihepiiriksi meren läheisyyden mukaan meri ja erityisesti aallot.

Nimien aiheena on itse meri nimissä **Meritori**, **Merikuja** ja **Merivalkama**. Aaltojen aiheistoa on muun muassa nimissä **Aalto**, **Aallonpohja**, **Lainepolku**, **Hyökyluoto**, **Hyökyluoto**, **Tyrskyvuori**, **Tyrskykuja**, **Maininki**, **Maininkiaukio** ja **Maininkitie**. Kivenlahden kaduille ja jalankulku-teille annettiin myös nimet **Liplatus**, **Vaahtopää**, **Ristiaallokko** ja **Jälkimaininki**.

Esimerkeistä huomaa, että osa nimistä ei sisällä paikanlajin ilmaisevaa loppuosaa. Se ei ole paikan-nimistössä tavatonta, mutta yleensä suhteellisen harvinaista. Näin laajasti käytettynä tämä nimis-tönsuunnittelun keino on varsin silmiinpistävä. Sen voikin katsoa sopivan yhden alueen erikoisuudeksi, ei kaikkialla käytettäväksi yleisratkaisuksi.

Asukkaat arvostavat erottuvaa nimistöä

Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen nimistöryhmän Ulla Koistinen teki 2007 asukkaille suunnatun kadunnimikyselyn. Sen tulosten mukaan moni kivenlahtelainen pitää alueensa meriaiheisista nimistä. Paikanlajin ilmaisevan loppuosan puuttumisenkaan ei näy haittaavan nimiin tottuneita asukkaita.

”Varsinkin Kivenlahdessa on kauniita nimiä, joissa ei välttämättä ole **katu-**, **tie-**, **kuja-**sanaa laisinkaan kuten esim. **Merivalkama** ja **Merenkäynti**. Ne tuovat mukavaa vaihtelua tyypillisempiin kadunnimiin kuten esim. **Matinkatu** tai **Liisankuja**.”

”Kivenlahti-Espoonlahti-alueella kaikki nimet ovat mielestäni onnistuneita.”

Positiivisina mieleen jääneinä niminä mainittiin Kivenlahdesta myös muun muassa **Merivirta**, **Meriusva**, **Meripoiju**, **Aallokko**, **Aallonhuippu**, **Aallonkohina** ja **Liplatus**.

Kivenlahdentie muutettiin Höyrylaivantieksi

Kielteisiä mielipiteitä kohdistui kyselyssä samankaltaisuuttaan herkästi sekoittuviin nimiin, jollaisia oli pantu merkille monin paikoin Espoossa, myös Kivenlahdessa.

”Sama ongelma **Kivenlahdentie** ja **Kivenlahdenkatu**”, ”tällaisista nimistä tulisi toinen ehdottomasti nimetä uudelleen.”

”**Kivenlahdenkatu** ja **Kivenlahdentie**, niissä menen aina sekaisin, kumpi oli kumpi.”

Kadunnimiä ei yleensä muuteta kuin erityisen painavista syistä. Kivenlahdentien kohdalla katuverkon ja koko kaupunkikuvan muuttuminen pakotti kuitenkin harkitsemaan nimenvaihdosta. Metrokeskuksen suunnitelmissa katu jäi erilleen Kivenlahdenkadusta, mikä olisi voinut lisätä harhailua osoitteita etsittäessä. Samalla Kivenlahdentien nimen osoitekäyttö oli lisääntymässä kadunvarsien tiivistyessä.

Kadunnimi Kivenlahdentie – Stensviksvägen muutettiin syyskuussa 2021 nimeksi **Höyrylaivantie – Ångbåtsvägen**. Nimistöryhmän sen jälkeen saaman palautteen mukaan muutos on harmittanut osaa asukkaista, mutta ratkaisulle oli perusteensa. Uusi nimi on osa Kivenlahden ja Espoonlahden keskuksen meriaihepiirin nimistöä. Nimenaihe kertoo myös liikenteen historiasta, sillä aikoinaan nykyisessä Kivenlahdessa oli tärkeä höyrylaivojen laiturit. Laivayhteyksien valtakausi päättyi Jorvaksentien rakentamiseen – ja siitä muistuttaen Höyrylaivantie kulkee suurelta osin juuri vanhalla Jorvaksentien reitillä.

Lisätietoja: suunnittelija, nimistöntutkija Sami Suviranta, Espoon kaupunkisuunnittelukeskus, sami.suviranta@espoo.fi

Eduskuntavaalit 2023 Espoon näkökulmasta

Veli-Matti Piira

Eduskuntavaalit käytiin sunnuntaina, huhtikuun toisena päivänä ja tarkistetun ääntenlaskennan jälkeinen tulos vahvistettiin 5.4.2023. Tätä kirjoitettaessa hallitusneuvottelut uuden hallituksen muodostamiseksi ovat hyvässä vauhdissa. Tässä artikkelissa tarkastellaan vaaleja ja vaalitulosta erityisesti Espoon näkökulmasta.

Ehdokkaat

Eduskuntavaaleissa 2023 oli yhteensä 2 424 ehdokasta, joista 120 (5 % kaikista ehdokkaista) oli espoolaisia. Eniten espoolaisia ehdokkaita oli Kokoomuksella (15 kpl), Vihreillä (12 kpl), Liike Nytillä (12 kpl) ja Liberaalipuolueella (12 kpl). Espoon alueista eniten ehdokkaita oli Matinkylästä (12 kpl), Pohjois-Tapiolasta (9 kpl) ja Etelä-Leppävaarasta (7 kpl).

Espoolaisista ehdokkaista naisia oli 44 % (53 kpl) ja miehiä 56 % (67 kpl). Espoolaisehdokkaiden keski-ikä oli 46 vuotta. Ehdokkaiden sukupuoli-jakauma ja keski-ikä oli hyvin lähellä koko maan ehdokkaiden vastaavia lukuja.

Äänioikeutetut ja äänestysvilkkaukset

Espoossa oli 204 404 äänioikeutettua, joista naisia 52 % ja miehiä 48 %.

Uurnilla kävi yhteensä 158 682 äänioikeutettua, joten äänestysprosentiksi Espoossa muodostui 77,6 %, nousua edellisiin eduskuntavaaleihin 0,1 prosenttiyksikköä. Äänestysaktiivisuus oli Espoossa selvästi koko maata korkeampi - koko maan äänestysprosentti oli 72,0 %. Ennakkoon äänesti Espoossa 37,8 % äänioikeutetuista ja vaalipäivänä 39,8 % äänioikeutetuista. Ennakkoon äänestämisen suosio kasvaa jatkuvasti; esimerkiksi vuonna 2015 vaalipäivänä äänesti vielä 47,2 % äänioikeutetuista.

Viisi korkeimman äänestysaktiivisuuden aluetta Espoossa olivat Westend (89,3 %), Vanha-Mankkaa (89,0 %), Koivu-Mankkaa (88,3 %), Jupperi (87,7 %) ja Otsolahti (87,5 %). Matalin äänestysaktiivisuus oli seuraavilla alueilla: Espoonlahden keskus (69,7 %), Kirkkojärvi (69,0 %), Ala-Kivenlahti (66 %), Jouppi-Kirstinsyrjä (59,2 %) sekä Sokinvuori-Kirstinmäki (56,3 %).

Äänestysaktiivisuus koko Espoossa on pysytellyt melko tasaisena vuoden 2011 vaaleista lähtien. Samaan aikaan aktiivisimpien äänestysalueiden äänestysprosentti on lievästi noussut ja vähiten aktiivisten alueiden äänestysprosentti laskenut. Ero aktiivisten (top 5) ja ei-aktiivisten (bottom 5) alueiden välillä onkin kasvanut selvästi, 5 %-yksikköä vuodesta 2011 lähtien.

Tulokset

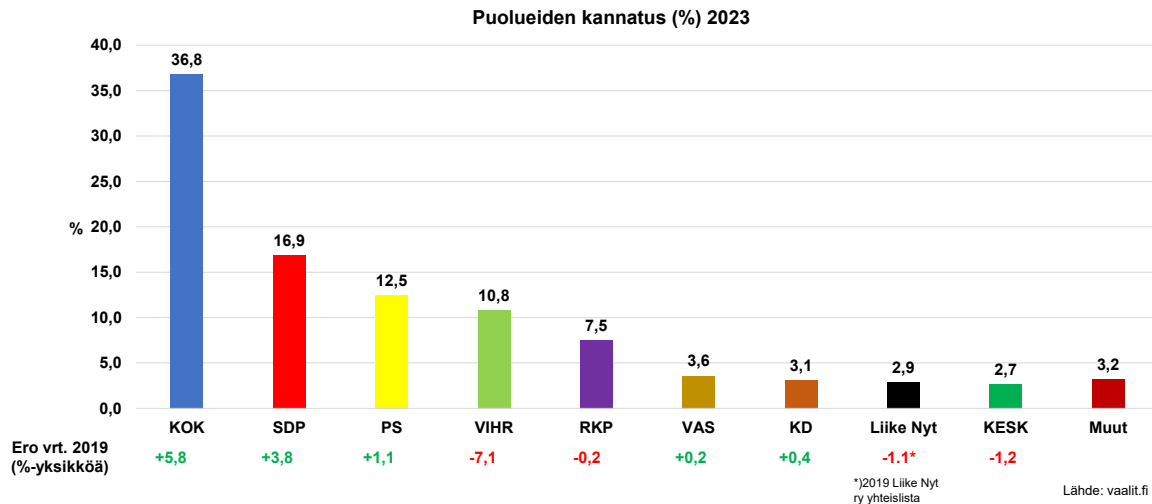
Kokoomus oli jälleen kerran selvästi suurin puolue Espoossa. Sen kannatus oli yli kaksinkertainen toiseksi suurimpaan (SDP) verrattuna. Kuten koko maassa, kokoomus oli vaalien suurin voittaja myös Espoossa lisäten kannatustaan 5,8 prosenttiyksikköä. Muita vaalien voittajia Espoossa olivat SDP ja Perussuomalaiset. Eniten kannatustaan Espoossa menettivät Vihreät ja Keskusta. Espoon ääniharava oli Perussuomalaisten Riikka Purra, joka keräsi Espoosta 9 406 ääntä.

Espoosta valittiin uuteen eduskuntaan kokonaista 14 kansanedustajaa, mikä oli 2 enemmän kuin edellisissä eduskuntavaaleissa. 13 tuli valituksi suoraan vaaleissa ja 1 nousi eduskuntaan varasijalta valitun edustajan jatkaessa europarlamentissa. Espoolaisia edustajia sai eduskuntaan viisi puoluetta: Kokoomus 7 edustajaa, Vihreät 3 edustajaa, SDP 2 edustajaa sekä Kristillisdemokraatit ja Perussuomalaiset kumpikin yhden edustajan. Yhtä lukuun ottamatta kaikki edustajat ovat myös Espoon valtuuston jäseniä.

Ajankohtaista

Espoolaisista edustajista uudelleen valittuja oli 8 kpl ja uusia edustajia 6 kpl. Naisia valituista on 10 kpl eli 71 % valituista, kun koko maassa valituista naisia on 46 %. Espoolaisten ja koko maan edustajien keski-ikä on 47 vuotta.

Lisätietoja: Veli-Matti Piira, Espoon kaupunki, Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot
veli-matti.piira@espoo.fi

Kuvio 1. Puolueiden kannatus Espoossa eduskuntavaaleissa 2023

Espoolaisedustajat eduskunnassa	puolue	kokonais-äänimäärä	äännet Espoosta	Espoon valtuuston jäsen
Kai Mykkänen, 43 v.	KOK	15 072	8 552	x
Jarno Limnell, 49 v. (uusi)	KOK	13 917	7 654	x
Mia Laiho, 53 v.	KOK	8 042	4 987	x
Susanne Päivärinta, 57 v. (uusi)	KOK	6 909	3 037	
Noora Fagerström, 37 v. (uusi)	KOK	6 545	2 886	x
Pia Kauma, 56 v.	KOK	6 199	3 926	x
Tere Sammallahti, 41 v. (uusi)	KOK	5 277	2 684	x
Inka Hopsu, 46 v.	VIHR	4 190	2 773	x
Saara Hyrkkö, 35 v.	VIHR	4 023	2 513	x
Tiina Elo, 52 v.	VIHR	3 886	2 177	x
Maria Guzenina, 54 v.	SDP	12 088	7 284	x
Helena Marttila, 38 v. (uusi)*	SDP	4 171	2 339	x
Mika Poutala, 39 v. (uusi)	KD	4 883	2 032	x
Arja Juvonen, 55 v.	PS	3 336	1 487	x

*) nousi varasijalta valitun edustajan jatkaessa europarlamentissa

Lähde: vaalit.fi

Taulukko 1: Espoolaiset kansanedustajat ja heidän äänimääränsä

Espoolaisten ympäristöasenteet ja ympäristökäyttäytyminen

Veli-Matti Piira

Syksyllä 2022 toteutettiin Pääkaupunkiseudun kuntien (Espoo, Helsinki, Vantaa, Kauniainen) yhteinen kyselytutkimus, jolla kartoitettiin seudun asukkaiden ympäristöasenteita ja ympäristökäyttäytymistä. Tämä artikkeli keskittyy tuloksiin espoolaisten osalta. Yleisesti ottaen eri kuntien asukkaiden ympäristöasenteissa ei ollut havaittavissa kovin suuria eroja. Koko pääkaupunkiseudun tuloksia käsittelevä lopullinen tutkimusraportti valmistuu lähiaikoina.

Kysely toteutettiin kirjekyselynä, mutta vastaajilla oli mahdollisuus vastata kysymyksiin myös netissä. Espoossa kyselyyn vastasi yhteensä 613 henkeä vastausprosentin ollessa 24,5 %. Aineisto painotettiin vastaamaan väestöä iän ja sukupuolen mukaan.

Ympäristöasenteita kysyttiin pääosin erilaisten väittämien avulla, joihin vastaajat ottivat kantaa. Tässä artikkelissa tulokset esitetään espoolaisten osalta *täysin tai jokseenkin samaa mieltä* olevien osuutena vastaajista.

1. Yleiset ympäristöasenteet

Ympäristönsuojelu ja talouskasvu eivät sulje toisiaan pois

Espoolaiset suhtautuvat ainakin asennetasolla myönteisesti ympäristöön ja ympäristönsuojeluun. Valtaosa espoolaisista on sitä mieltä, että ilmastonmuutos on pääosin ihmisen toiminnasta johtuvaa ja että omilla teoilla on merkitystä ilmastonmuutoksen kannalta. 60 % espoolaisista sanoo pyrkivänsä arkielämässään toimimaan niin ympäristöystävällisesti kuin mahdollista. Vajaa puolet (44 %) vastaajista sanoo jopa tuntevansa ahdistusta ilmastonmuutoksen voimistumisen takia.

Noin kolme neljästä espoolaisesta asettaisi ympäristönsuojelun talouskasvun edelle. Mutta yhtä moni uskoo, että ympäristönsuojelu ja talouskasvu ovat kuitenkin mahdollisia samaan aikaan. Tekniikan kehittymiseen ympäristöongelmien ratkaisijana luottaa 45 % espoolaisista.

Kuvio 1. Espoolaisten yleiset ilmastokäsitykset ja -asenteet

Ajankohtaista

Sekä globaalit että paikalliset ympäristöongelmat huolestuttavat

Kuviosta 2 nähdään, että suuri enemmistö (yli 80 %) espoolaisvastaajista on huolestunut globaaleista ympäristöongelmista kuten sääolojen muuttumisesta ja eläinlajien sukupuuttoon kuolemisesta. Myös ilmastomuutoksen mukanaan tuomat riskit huolestuttavat, eniten helteiden ja myrskyjen yleistyminen. Paikallisista ongelmista espoolaisia huolestuttavat eniten lähiluonnon häviäminen ja yksipuolistuminen. Vähiten huolestuttaa (kuten muuallakin pääkaupunkiseudulla) puun pienpolton aiheuttamat haitat.

2. Ympäristö ja kaupunki

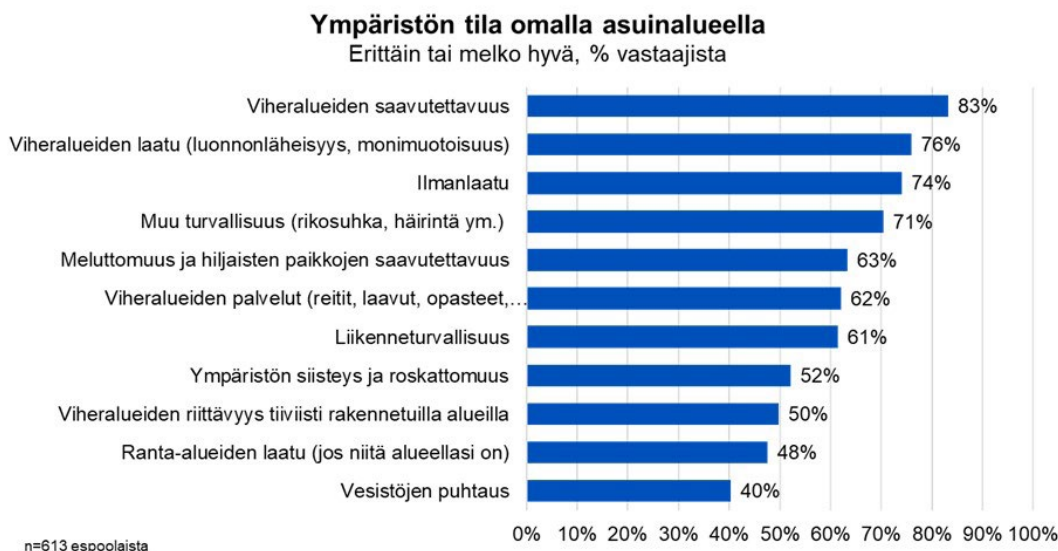
Lähiluonto on tärkeää espoolaisille. 85 % espoolaisista sanoo liikkuvansa vähintään viikoittain lähipuistoissa tai muualla lähiluonnossa. Laajemmissa metsissä liikkuu viikoittain 47 % ja ranta-alueilla 35 % espoolaisista.

Ympäristön tila koetaan hyväksi

Ympäristön tilan Espoossa koetaan olevan hyvällä tasolla. Viheralueiden saavutettavuutta ja kuntoa ja ilman laatua pitää vähintäänkin melko hyvänä kolme neljästä espoolaisesta. Vesistöjen puhtaus arvioidaan annetuista asioista heikoimmaksi, vain 40 % arvioi sen ainakin melko hyväksi.

Kuvio 2. Espoolaisia huolestuttavat ympäristöongelmat

Kuvio 3. Ympäristön tila omalla asuinalueella

Ajankohtaista

Ympäristön siisteyden koetaan olevan asukkaiden omalla vastuulla

Espoolaiset haluavat luonnonläheisiä metsiä ja monimuotoisia luontoalueita, kuten kuviosta 4 nähdään. Viheralueiden vähentämistä ei toivota edes kaupungin kasvumahdollisuuksien turvaamiseksi.

Asukkaiden koetaan olevan päävastuussa siististä ympäristöstä. Keinot siisteyden lisäämiseksi jakavat mielipiteitä: kovempia rangaistuksia, esim. sakkoja roskaamisesta kannattaa 77 % vastaajista, mutta toisaalta - ja hieman ristiriitaisesti - 61 %

uskoo viestinnän ja kannustamisen olevan rangaistuksia tehokkaampi keino.

Autoilun rajoittamista ei toivota

Liikenne on yksi suurimmista ympäristöön vaikuttavista tekijöistä. Annetuista julkisen vallan vaikutuskeinosta suurinta kannatusta saavat joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen suosiminen sekä vähäpäästöisten autojen (kuten sähköautot) osuuden kasvun edistäminen verotusratkaisuin. Autoilun vaikeuttamista sinänsä esimerkiksi ruuhkamaksuilla, veroilla tai pysäköintimaksujen korottamisella ei kuitenkaan Espoossa toivota.

Kuvio 4. Kaupunkikehitys ja ympäristönsuojelun keinot

Kuvio 5. Julkisen vallan liikennepoliittiset ympäristövaikutuskeinot

Ajankohtaista

Kuntalaisen vaikutusmahdollisuudet kaupungin ympäristövalintoihin koetaan vähäisiksi

Espoon kaupungin ympäristöpolitiikkaa ei juuri-kaan tunneta kaupunkilaisten keskuudessa, vain kuudesosa sanoo tuntevansa kaupungin ympäristöpolitiikan hyvin. Kaupungin ympäristösuunnitteluun osallistuminen koetaan vaikeaksi (2/3 vastaajista oli tätä mieltä) ja vain pieni vähemmistö oli hyvin selvillä siitä, kuinka kaupunkilainen voi vaikuttaa ympäristön suunnitteluun. Vain noin kymmenesosa kokee pystyvänsä vaikuttamaan riittävästi lähialueensa ympäristöasioihin. Tiedottami-

nen ympäristöasioista ja vaikutusmahdollisuuksista onkin yksi selkeästi havaittava parannuskohde.

Halukkuutta panostaa ympäristönsuojeluun löytyy

Yllättävänkin suuri enemmistö espoolaisvastaajista olisi ainakin asennetasolla valmis panostamaan taloudellisesti ympäristönsuojeluun: jopa kolme vastaajaa neljästä olisi valmis maksamaan lisää veroja, mikäli ne suunnattaisiin ympäristönsuojeluun. Eniten ollaan valmiita panostamaan vesiensuojeluun ja luonnonsuojeluun, vähiten meluntorjuntaan.

Vaikuttaminen omiin ja kotikaupungin ympäristökysymyksiin

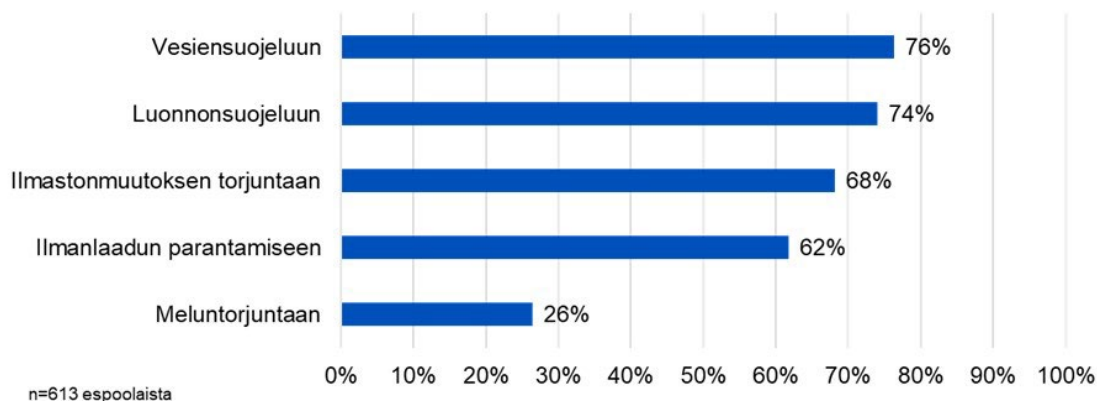
Täysin tai jokseenkin samaa mieltä, % vastaajista

Kuvio 6. Kaupunkilaisen vaikutusmahdollisuudet ympäristöasioihin

Olisi valmis maksamaan lisää veroja, jos ne suunnattaisiin...

Täysin ja tai jokseenkin samaa mieltä, % vastaajista

Kuvio 7. Halukkuus maksaa lisää veroja ympäristönsuojelun takia

Ajankohtaista

3. Omat ympäristöteot ja -valinnat

Valtaosa espoolaisvastaajista (60 %) on täysin tai jokseenkin samaa mieltä väittämän ”arkielämässäni toimin niin ympäristöystävällisesti kuin pystyn.” Mitä tämä sitten tarkoittaa? Tässä kyselyssä asiaa kartoitettiin kysymällä arjen pienistä ympäristöteoista (valmiiksi annetuille vaihtoehdoilla) sekä kuluttajan liikennevalintoihin liittyvillä väittämillä. Tuloksia tarkasteltaessa on kuitenkin muistettava, että todelliset teot eivät aina vastaa sanomista ja/tai asenteita.

Energiansäästöä ja ruokahävikin välttämistä

Arjen ympäristöteoista suosittuja ovat energian säästämisen toimet kuten täysien koneellisten pyykinpesu (88 % sanoo tekevänsä vähintään melko usein) ja lämpimän veden säästö (57 %). Myös ruokahävikin välttäminen on valtaosan (82 %) arkea. Kasviruokaa sanoo suosivansa hieman yli kolmasosa espoolaisvastaajista.

Kiertotalous ei sen sijaan ole vielä saavuttanut enemmistöä; vain noin viidesosa suosii käytettyjen tavaroiden hankkimista tai tavaroiden lainaamista

ja vuokraamista. Neljäsosa sanoo välttävänsä lentomatkailua ympäristösyistä.

Auto tärkeä espoolaisille; sujuvuus ja edullisuus lisäisi joukkoliikenteen suosiota.

80 prosentilla espoolaisvastaajilla on käytössään auto ja n. 20 prosentilla jopa useampi kuin yksi auto. Silti 38 % sanoo kulkevänsä työ/opiskelumatkansa (talvikaudella) joukkoliikenteellä, autolla ko. matkansa kulkee 37 %.

Vastaajien tulevaisuuden liikkumisvalintoja selvitettiin autoiluun, joukkoliikenteeseen ja pyöräilyyn liittyvillä väittämillä.

Sähköautoilun kasvava suosio näkyy tässäkin kyselyssä, sillä 61 % espoolaisista ilmoitti olevansa kiinnostunut hankkimaan sähköauton. Noin kolmasosa olisi kiinnostunut osallistumaan autojen yhteiskäyttöön.

Noin puolet vastaajista olisi halukas käyttämään joukkoliikennettä enemmän, mikäli se olisi halvempaa tai kulkeminen, siirtyminen ja maksaminen olisi sujuvampaa.

Arjessa toteutettavat ympäristöteot

Hyvin usein tai melko usein, % vastaajista

Kuvio 8. Arjen ympäristöteot

Ajankohtaista

Kuvio 9. Espoolaisten liikumisvalinnat

Pyöräilyään sanoo lisäävänsä vajaat puolet vastaajista, mikäli pyöräily tehtäisiin nykyistä helpommaksi ja sujuvammaksi esimerkiksi pyöräteiden paremmalla talvikunnossapidolla ja pyörän helpommalla mukaanotolla joukkoliikenteeseen. Sähköpotkulautoihin suhtautuu myönteisesti reilu neljäsosa espoolaisvastaajista.

4. Yhteenveto

Espoolaiset suhteutuvat ympäristöön ja ympäristönsuojeluun myönteisesti. He uskovat, että omilla teoilla on merkitystä ilmastomuutoksen kannalta. Valtaosaa sanookin pyrkivänsä arkielämässään toimimaan niin ympäristöystävällisesti kuin mahdollista.

Luonto on espoolaisille tärkeää ja valtaosa liikkuu vähintään viikoittain lähimetsissä tai muualla lähiluonnossa. Ympäristön tilan koetaan olevan Espoossa hyvällä tasolla. Suurin osa espoolaisista toivoo lähimetsien olevan mahdollisimman luonnonläheisiä ja monimuotoisia.

Espoolaiset eivät toivo autoilun rajoittamista millään tavoin, mutta joukkoliikenteen ja pyöräilyn

sekä sähköautojen lisääntymisen edistämistä kannatetaan. Joukkoliikenteen sujuvoittamisen ja edullisuuden uskotaan lisäävän niiden omakoh- taista käyttöä.

Suosituimpia arjen ympäristötekoja ovat energian säästämiseen liittyvät teot sekä hävikkiruuan välttäminen. Kiertotalous (käytettyjen tavaroiden ostaminen ja tavaroiden lainaus/ostaminen) ovat vielä vähemmistön arkipäivää.

Kuntalaiset eivät tunne juurikaan kaupungin ympäristöpolitiikkaa. Ympäristösuunnitteluun osallistuminen koetaan vaikeaksi ja tiedottamista ympäristöasioista pidetään riittämättömänä. Espoolaiset ovat ainakin asennetasolla yllättävän- kin valmiita maksamaan lisää veroja, mikäli verot suunnattaisiin ympäristönsuojeluun.

Lisätietoja:

Veli-Matti Piira, Espoon kaupunki, Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot, veli-matti.piira@espoo.fi

Yritysten työpaikkakehitys Espoossa

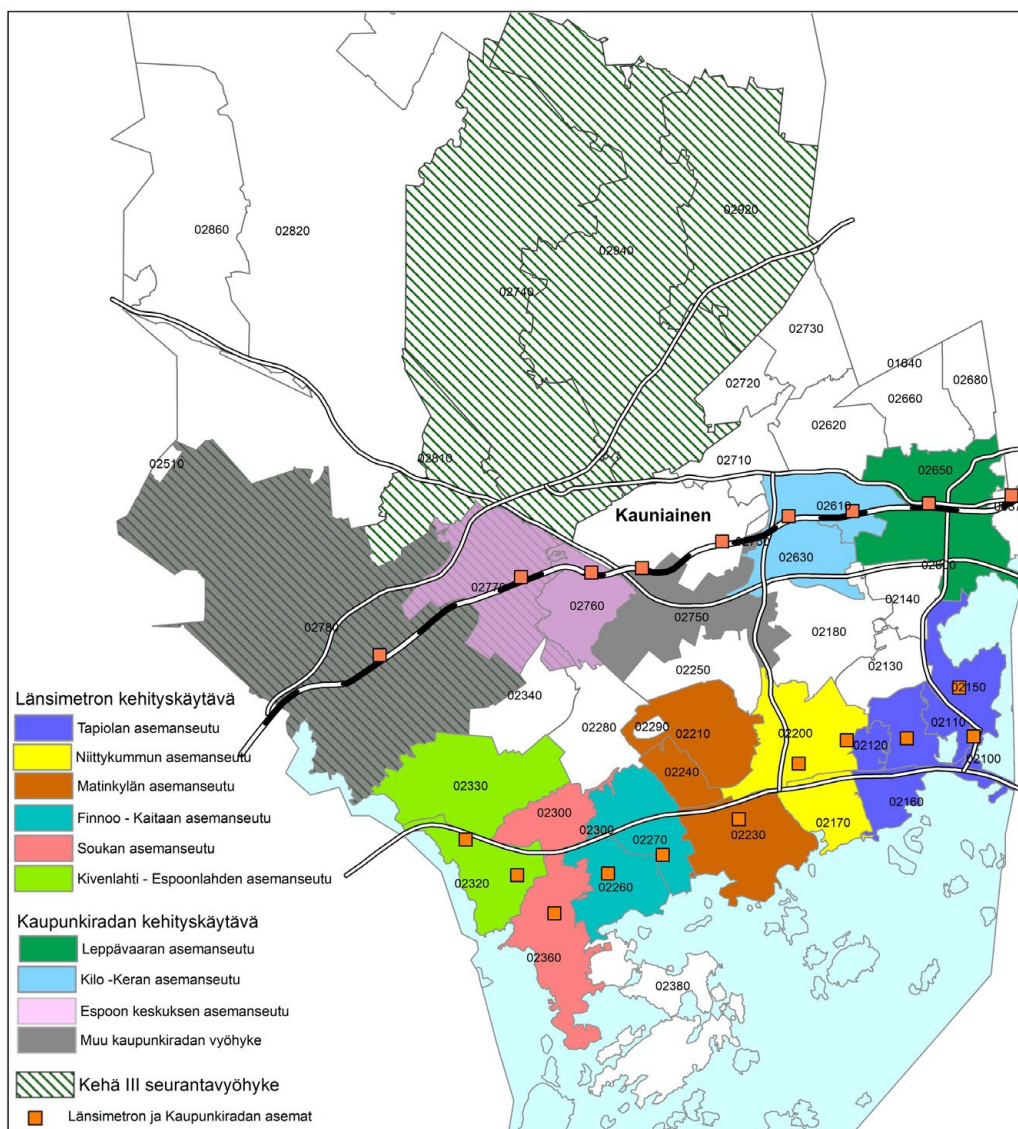
Petri Lintunen

Yritysten työpaikkamäärää voidaan arvioida ajantasaisesti mutta silti melko luotettavasti henkilöstömäärä-indikaattorilla. Sillä tarkoitetaan **yritysten kokopäivätyöllisten määrää kalenterikuukauden aikana**. Esimerkiksi kaksi puolipäiväistä työntekijää vastaa yhtä kokopäivätyöllistä. Henkilöstömäärä-indikaattori perustuu yritysten kuukausittaisiin työnantajasuoritusten ja arvonlisäverojen ilmoituksiin ja sen tuottaa Tilastokeskuksen suhdannepalvelu.

Espoon kaupunki on tilannut suhdannepalvelun aineiston seuraavilta alueilta:

- Koko Espoo
- Länsimetron kehityskäytävä
- Kaupunkiradan kehityskäytävä
- Kehä III:n seurantavyöhyke
- Länsimetron asemanseudut
- Kaupunkiradan asemanseudut
 - Leppävaara
 - Kilo-Kera
 - Espoon keskus

Tarkasteltavat kehityskäytävät ja asemanseudut sekä Kehä III:n seurantavyöhyke on rajattu siten, että ns. dominointiongelmia ei pääse syntyään:

Länsimetron ja Kaupunkiradan kehityskäytävät, asemanseudut sekä Kehä III:n seurantavyöhyke.

Ajankohtaista

alueellista ja toimialoittaista tietoa voidaan tuottaa sellaisilta tarkkuustasoilta, joissa yhdenkään yrityksen liikevaihto tai henkilöstömäärä ei muodosta liian suurta osaa koko tarkasteltavan joukon liikevaihdosta tai henkilöstömäärästä. Tietosuoja noudatetaan siten, etteivät yksittäisten yritysten tiedot ole erotettavissa tuloksista.

Tarkasteltavat alueet eivät ole virallisia aluejakoja ja ne poikkeavat esim. kunnallisverotarkastelussa käytettävästä vyöhykejaosta. Aluerajaukset on tehty postinumeroalueiden pohjalta, sillä suhdannepalvelun aineisto perustuu postinumeroaluejakoon (kartta sivulla 23).

Suhdannepalvelun aineisto päivitetään kaksi kertaa vuodessa: tammikuun lopulla (edeltävän marraskuun tilanne) ja heinäkuun lopulla (edeltävän toukokuun tilanne). Tässä katsauksessa yritysten laskennalliset työpaikkaluvut esitetään vuosikeskiarvoina sekä viimeisen vuoden osalta kertyneiden kuukausien keskiarvona.

Estimoidut luvut ovat revisoituvia, eli myös muuttaman edeltävän vuoden luvut tarkentuvat aineiston päivittyessä.

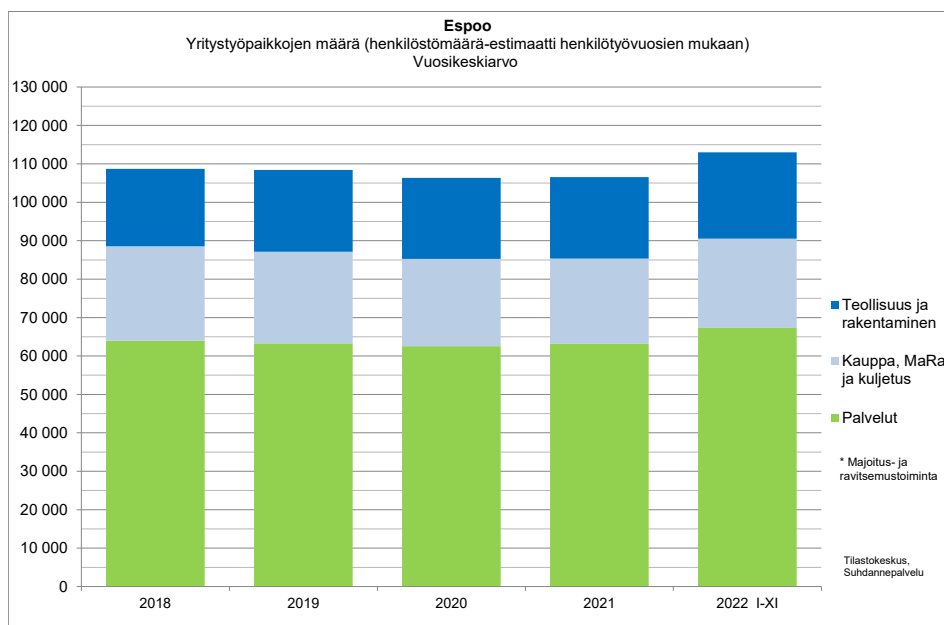
Yritystyöpaikkojen määrä kääntyi selvään kasvuun vuonna 2022

Tilastovuodesta 2021 alkaen henkilöstömäärä- ja palkkasummatiedot on laskettu uudella mene-

telmällä uutta tulorekisterin aineistoa käyttäen. Muutos koskee koko yrityskantaa, eikä sen vaikutusta pystytä vaimentamaan Tilastokeskuksen Suhdannepalvelun tuottamissa tilastoissa. **Uudistuksesta johtuen yritysten henkilöstömäärät ja palkkasummat vuodesta 2021 alkaen eivät yleisesti ole vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna. Tilastokeskus onnistui laskemaan Espoon osalta henkilöstömäärät ja palkkasummat tiedot uudella menetelmällä vuodesta 2018 alkaen.**

Henkilötyövuosien mukaan estimoituna Espoossa oli vuoden 2022 tammi-marraskuussa reilu 113 000 yritystyöpaikkaa, mikä oli suurin määrä tarkastelujaksolla 2018-2022. Yritystyöpaikkojen määrä oli loivassa laskusuunnassa vuosina 2019-2020, mutta kääntyi hienoiseen nousuun vuonna 2021. Tammi-marraskuussa 2022 yritystyöpaikkojen estimoitu määrä kasvoi usealla tuhannella.

Yritystyöpaikoista noin 60 % on palvelualoilla, joihin tässä tarkastelussa kuuluvat mm. informaatio ja viestintä, rahoitus- ja vakuutus toiminta, kiinteistöalan toiminta, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, koulutus sekä terveys- ja sosiaalipalvelut. Kaupan, majoitus- ja ravitsemustoiminnan sekä kuljetusalan osuus yritystyöpaikoista on noin viidennes, samoin teollisuuden sekä rakentamisen osuus on noin viidennes.

Yritysten estimoitu työpaikkamäärä Espoossa vuosikeskiarvoina 2005-2021 sekä tammi-marraskuun 2022 keskiarvona. Tilastokeskus, Suhdannepalvelu.

Ajankohtaista

Korkean osaamisen toimialoilla oli vuoden 2022 tammi-marraskuussa 39 000 yritystyöpaikkaa, mikä on noin kolmannes kaikista yritystyöpaikoista.

Tässä tarkastelussa käytetyt toimialaryhmät on kuvattu tarkemmin artikkelin lopussa.

Länsimetron kehityskäytävällä oli estimaatin mukaan vuoden 2022 tammi-marraskuussa noin 56 000 yritystyöpaikkaa. Edeltävänä vuonna 2021 määrä oli kahdentoista kuukauden keskiarvona reilu 52 000, mikä on suunnilleen saman verran kuin ennen koronapandemiaa vuonna 2019, mutta 1400 enemmän kuin vuonna 2020. Vuoden 2022 aikana työpaikkamäärä kasvoi erityisesti Tapiolan asemanseudulla, mutta kasvua oli kaikilla asemanseuduilla. Tapiolan asemanseutuun kuuluvat myös Aalto-yliopiston (Otaniemi) ja Keilaniemen metroasemat. Länsimetron kehityskäytävän yritystyöpaikoista noin 40 % oli korkean osaamisen toimialoilla.

Kaupunkiradan kehityskäytävällä oli vuoden 2022 tammi-marraskuussa estimaatin mukaan noin 36 000 yritystyöpaikkaa. Kasvua edeltävästä vuodesta oli noin 1800 työpaikkaa. Vuonna 2020 määrä väheni edeltävästä vuodesta 1800:lla, mutta vuonna 2021 kehitys palautui kasvu-uralle, joka jatkui vuonna 2022. Kaupunkiradan kehityskäytävän yritystyöpaikoista noin 34 % oli korkean osaamisen toimialoilla.

Kehä III:n seurantavyöhykkeellä oli vuoden 2022 tammi-marraskuussa reilu 16 000 yritystyöpaikkaa. Määrä kasvoi hieman edellisestä vuodesta. Vyöhykkeen yritystyöpaikoista 9 % oli korkean osaamisen toimialoilla.

Länsimetron asemanseuduilla yritystyöpaikkoja estimoititiin olevan suunnilleen seuraavasti:

- Tapiola: noin 34 300 työpaikkaa tammi-marraskuussa 2022. Kasvua oli edellisestä vuodesta noin 3200 työpaikan verran. Vuosina 2019-2022 yritystyöpaikkojen määrä on kasvanut jatkuvasti, tosin vuonna 2020 kasvu hidastui merkittävästi, mutta nopeutui jälleen seuraavana vuonna.
- Niittykumpu: 9200 työpaikkaa tammi-marraskuussa 2022. Määrä kasvoi parilla sadalla

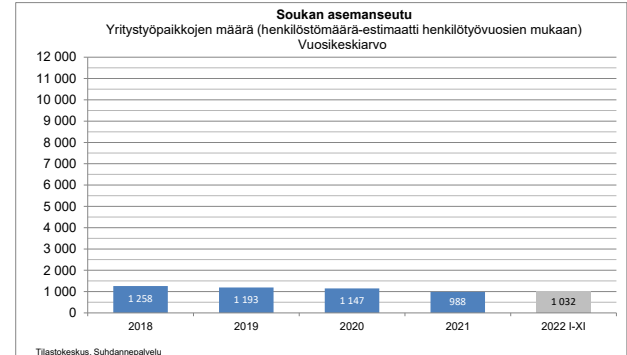
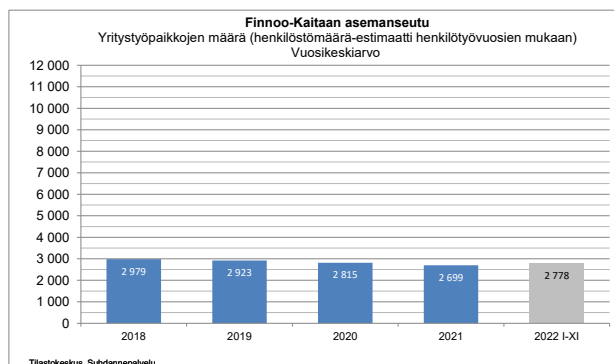
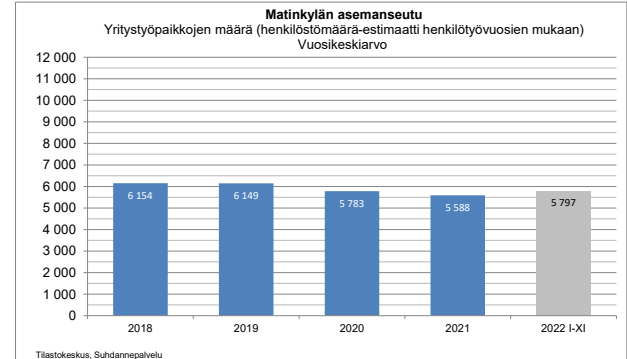
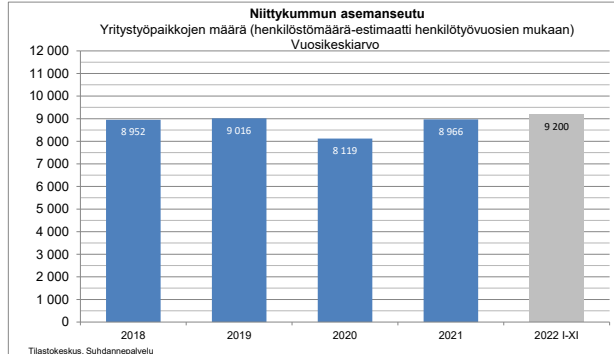
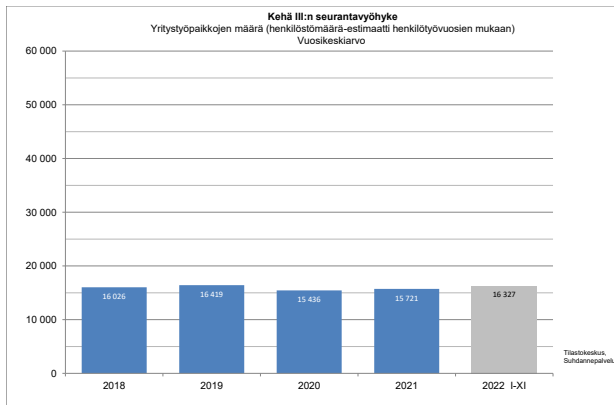
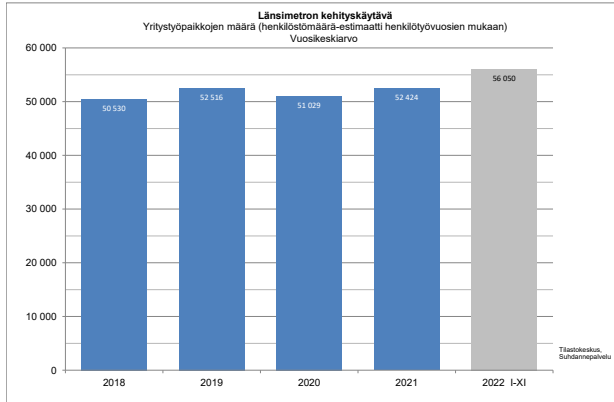
edellisvuodesta. Vuonna 2020 yritystyöpaikkojen määrä väheni huomattavasti edeltävästä vuodesta, mutta vuonna 2021 määrä palautui vuoden 2019 tasolle.

- Matinkylä: noin 5800 työpaikkaa tammi-marraskuussa 2022. Määrä kasvoi parilla sadalla edellisvuodesta. Vuosina 2020-2021 yritystyöpaikkojen määrä väheni keskimäärin 250:llä vuodessa.
- Finnoo-Kaitaa: noin 2800 työpaikkaa tammi-marraskuussa 2022, mikä oli hieman enemmän kuin edeltävänä vuonna. Vuosina 2019-2021 määrä väheni keskimäärin sadalla vuodessa.
- Soukka: Noin 1000 työpaikkaa tammi-marraskuussa 2022. Määrä kääntyi hienoiseen kasvuun useamman vuoden supistumisvaiheen jälkeen.
- Kivenlahti-Espoonlahti: noin 3100 työpaikkaa tammi-marraskuussa 2022. Määrä kääntyi hienoiseen kasvuun parin vuoden supistumisvaiheen jälkeen.

Kaupunkiradan asemanseuduilla yritystyöpaikkoja estimoititiin olevan suunnilleen seuraavasti:

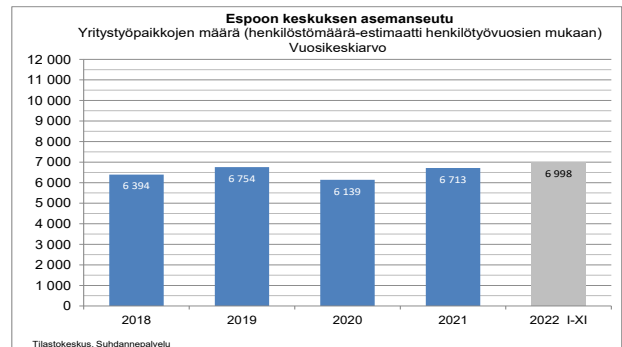
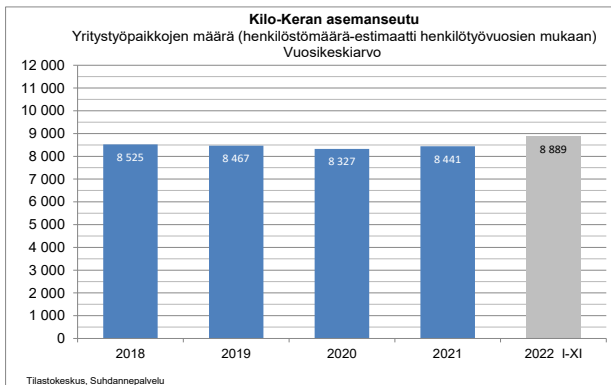
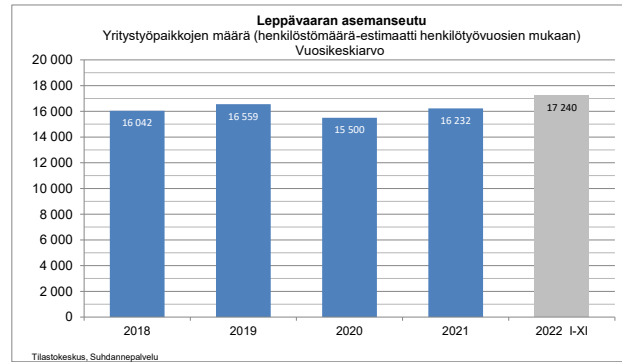
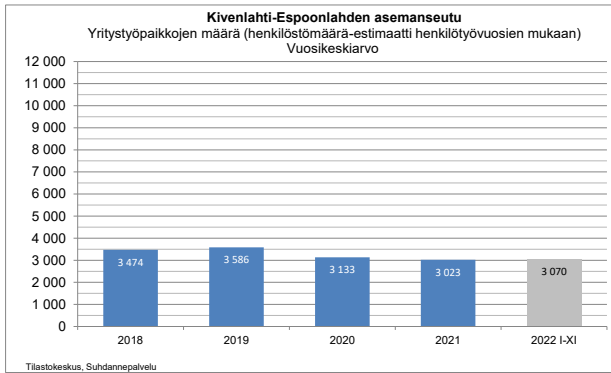
- Leppävaara: 17 200 työpaikkaa tammi-marraskuussa 2022, mikä oli noin tuhat työpaikkaa enemmän kuin vuonna 2021. Määrä notkahti noin tuhannella vuonna 2020, mutta kääntyi jälleen kasvuun vuonna 2021.
- Kilo-Kera: noin 9000 työpaikkaa tammi-marraskuussa 2022. Määrä kasvoi edellisvuodesta reilulla neljällä sadalla. Vuosina 2019 ja 2020 yritystyöpaikkojen määrä pieneni keskimäärin sadalla vuodessa, mutta vuonna 2021 määrä kääntyi kasvuun.
- Espoon keskus: noin 7000 työpaikkaa tammi-marraskuussa 2022. Määrä kasvoi muutamalla sadalla edellisvuodesta. Vuonna 2020 yritystyöpaikkojen määrä väheni usealla sadalla, mutta palasi seuraavana vuonna vuoden 2019 tasolle.

Ajankohtaista

Yritysten estimoitu työpaikkamäärä Länsimetron ja Kaupunkiradan kehityskäytävillä, asemanseuduilla sekä Kehä III:n seurantavyöhykkeellä vuosikeskiarvoina 2018-2021 sekä tammi-marraskuun 2022 keskiarvona. Tilastokeskus, Suhdannepalvelu.

Ajankohtaista

Yritysten estimoitu työpaikkamäärä Länsimetron ja Kaupunkiradan kehityskäytävillä, asemanseuduilla sekä Kehä III:n seurantavyöhykkeellä vuosikeskiarvoina 2018-2021 sekä tammi-marraskuun 2022 keskiarvona. Tilastokeskus, Suhdannepalvelu.

Tarkasteltavat toimialaryhmät on koottu seuraavista TOL-2008 -toimialaluokista:

Teollisuus ja rakentaminen (TOL BCDEF)

- B Kaivostoiminta ja louhinta
- C Teollisuus
- D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta
- E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito
- F Rakentaminen

Kauppa, matkailu- ja ravitsemistoiminta ja kuljetus (TOL GHI)

- G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus
- H Kuljetus ja varastointi
- I Majointus- ja ravitsemistoiminta

Palvelut (TOL J-S)

- J Informaatio ja viestintä
- K Rahoitus- ja vakuutustoiminta

- L Kiinteistöalan toiminta
- M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta
- N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta
- O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus
- P Koulutus
- Q Terveys- ja sosiaalipalvelut
- R Taiteet, viihde ja virkistys
- S Muu palvelutoiminta

Korkean osaamisen toimialat

- 20 kemikaalien ym. valmistus
- 21 lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus
- 26–30 elektroniikan, sähkölaitteiden, muiden koneiden, moottoriajoneuvojen, muiden kulkuvälineiden ym. valmistus
- 50-51 vesiliikenne, ilmaliikenne
- 58-63 informaatio ja viestintäalat
- 64-66 rahoitus- ja vakuutustoiminta
- 69-75 ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialat

Suhdannekehitys indeksien valossa Espoossa, Länsimetron ja Kaupunkiradan kehityskäytävillä sekä Kehä III:n seurantavyöhykkeellä, lokakuun 2022 tilanne - Ote Tilastokeskuksen suhdannepalvelun raportista

Petri Lintunen

Tilastokeskuksen suhdannepalvelun aineisto kuvaa yritysten liikevaihdon ja henkilöstömäärän kehitystä Espoossa, Länsimetron ja Kaupunkiradan kehityskäytävillä sekä Kehä III:n seurantavyöhykkeellä (karttakuva tämän julkaisun artikkelissa **Yritysten työpaikkakehitys Espoossa**, sivu 23).

Seurantaa varten on TOL 2008 toimialaluokituksen pohjalta koottu seuraavat toimialaryhmät 1) teollisuus ja rakentaminen, 2) kauppa, matkailu- ja ravitsemusala ja kuljetus, 3) palvelualat sekä uutena toimialaryhmänä 4) korkean osaamisen toimialat. Toimialaryhmien tarkempi kuvaus on tämän artikkelin lopussa.

Suhdannepalvelun tuottamat kuukausitason indeksit mittaavat tarkasteltavan muuttujan muutosta suhteutettuna perusvuoden tasoon. Indeksisarjoissa käytetään perusvuotta 2015 (2015=100). Tilaston lähdeaineistona on verohallinnon kausiveroaineisto (kokonaisaineisto), jonka lisäksi hyödynnetään Tilastokeskuksen omaa kuukausitusta suoraa tiedonkeruuta sekä vuositilastoja. Kyseessä on estimaatit, ei tarkat tiedot.

Aineisto päivitetään kaksi kertaa vuodessa: tammi-kuun lopulla (edeltävän loka-marraskuun tilanne) ja heinäkuun lopulla (edeltävän huhti-toukokuun tilanne). Tämä katsaus kuvaa marraskuun 2022 tilannetta.

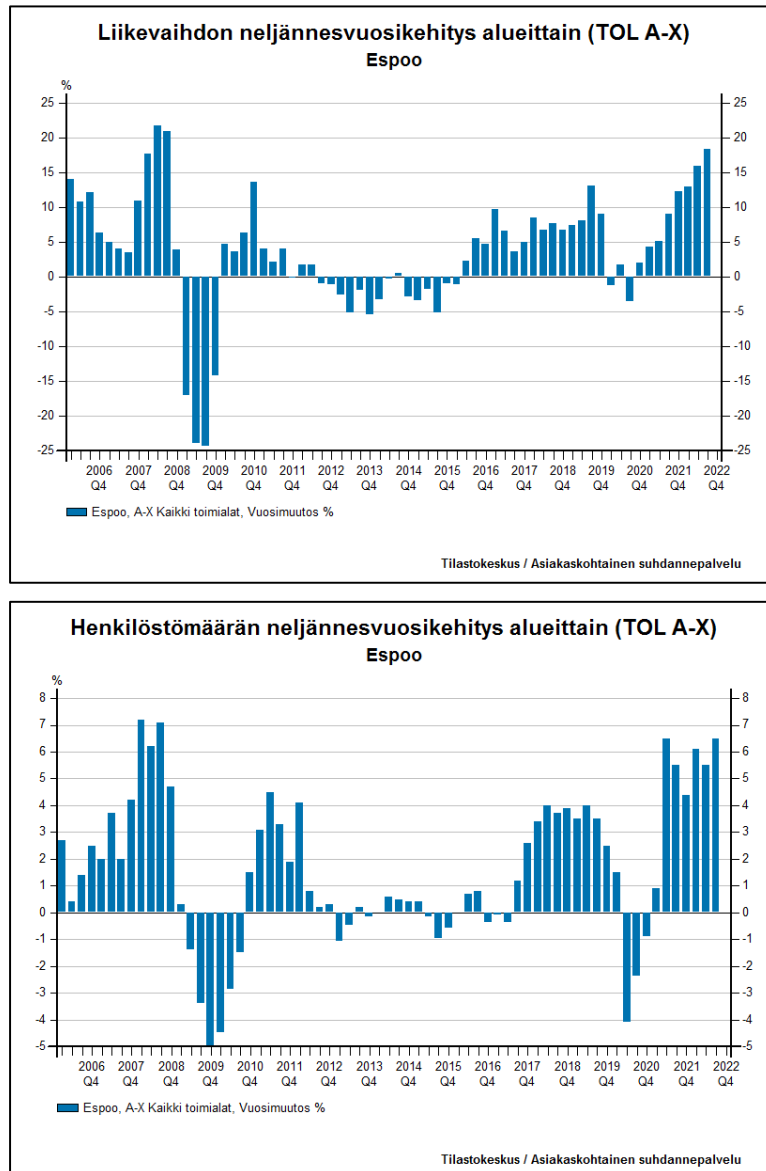
Espoon suhdannekehitys

Yritysten yhteenlaskettu liikevaihto ja henkilöstömäärä kääntyivät Espoossa kasvuun vuonna 2021 edellisvuoden notkahduksen jälkeen. Kasvu jatkui myös vuoden 2022 tammi-lokakuussa. Etenkin liikevaihto kasvoi vuoden 2022 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä voimakkaasti kaikissa tarkastelluissa toimialaryhmissä. Kaikkiaan liikevaihdon kasvu oli henkilöstömäärän kasvua voimakkaampaa espoolaisyrityksissä.

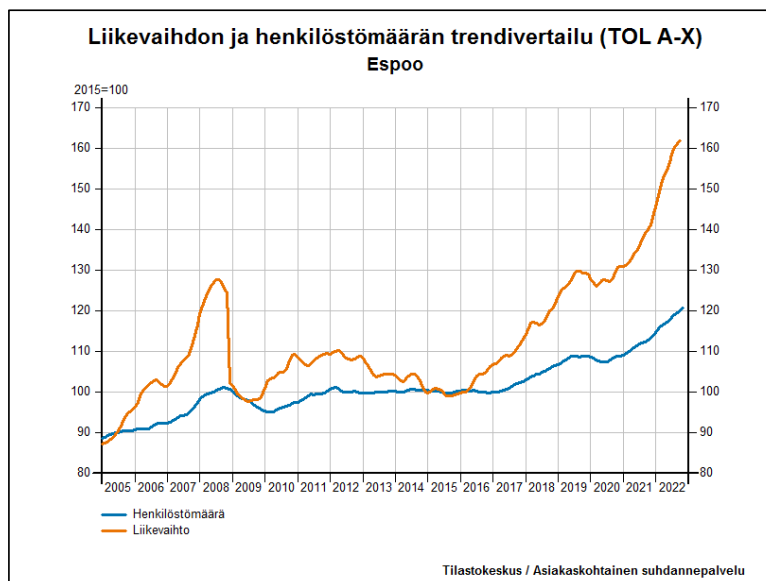
Kaikkien toimialojen (TOL A-X) yhteenlaskettu liikevaihto Espoossa kasvoi vuoden 2021 aikana 7,9 prosenttia edeltävän vuoden tasosta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 13,0 prosenttia, toisella neljänneksellä 15,9 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 18,4 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2022 lokakuussa liikevaihto kasvoi 14,1 prosenttia vuodentakaisesta.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä Espoossa kasvoi vuoden 2021 aikana 4,4 prosenttia edellisvuodesta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi 6,1 prosenttia, toisella neljänneksellä 5,5 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 6,5 prosenttia vuodentakaisesta. Vuoden 2022 lokakuussa kasvu kertyi 5,7 prosenttia ja marraskuussa 7,0 prosenttia vuodentakaisesta.

Ajankohtaista

Kuva 1. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos (%) vuodentakaisesta neljännesvuosittain.

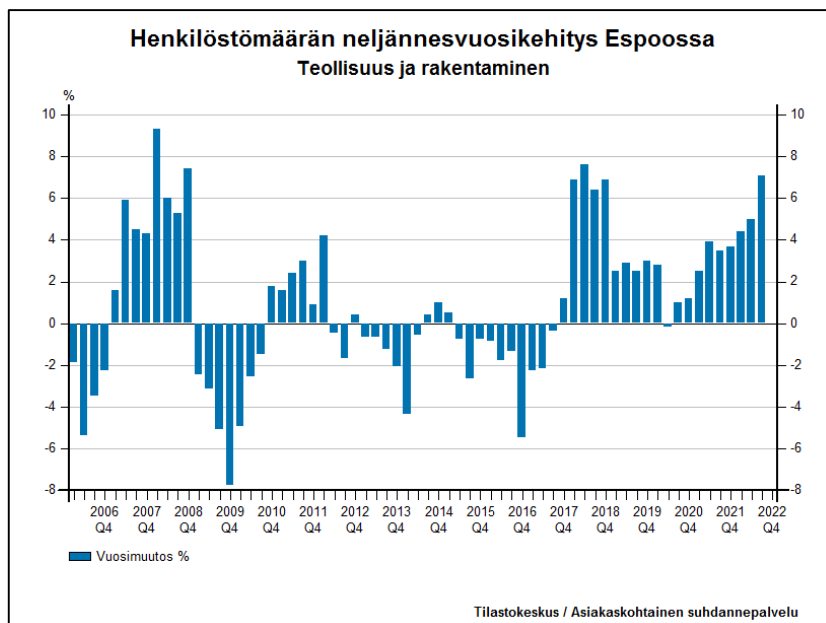
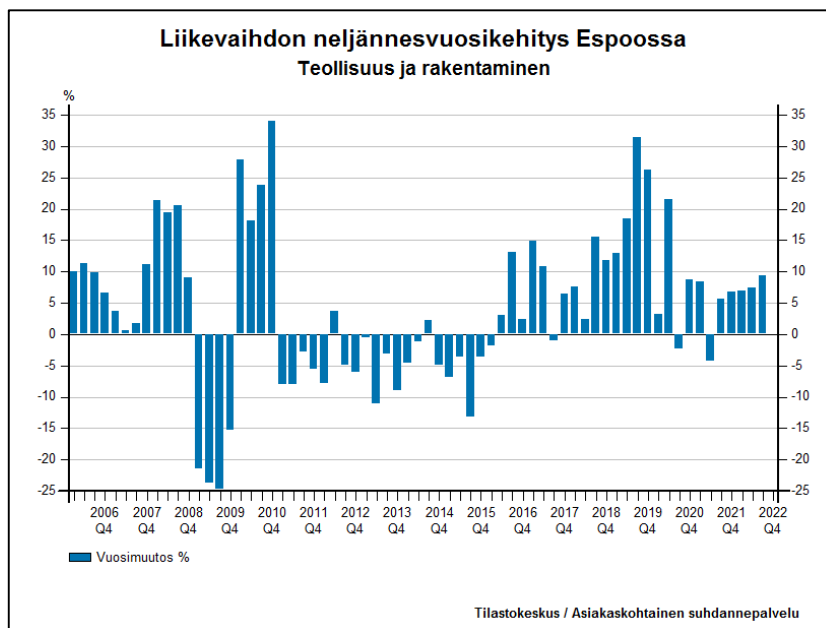

Kuva 2. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos suhteutettuna perusvuoden tasoon. Indeksisarjoissa käytetään perusvuotta 2015 (2015=100).

Ajankohtaista

Teollisuuden ja rakentamisen toimialan (TOL BCDEF) liikevaihto kasvoi vuoden 2021 aikana 4,1 prosenttia edellisen vuoden tasosta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 6,9 prosenttia, toisella neljänneksellä 7,5 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 9,4 prosenttia vuotta aiemmasta. Lokakuussa liikevaihto kasvoi 4,0 prosenttia vuodentakaisesta.

Teollisuuden ja rakentamisen (TOL BCDEF) henkilöstömäärä kasvoi vuositasolla 3,4 prosenttia edellisvuodesta vuonna 2021. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi 4,4 prosenttia, toisella neljänneksellä 5,0 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 7,1 prosenttia vuodentakaisesta. Vuoden 2022 lokakuussa kasvua kertyi 3,5 prosenttia ja marraskuussa 7,2 prosenttia vuodentakaisesta.

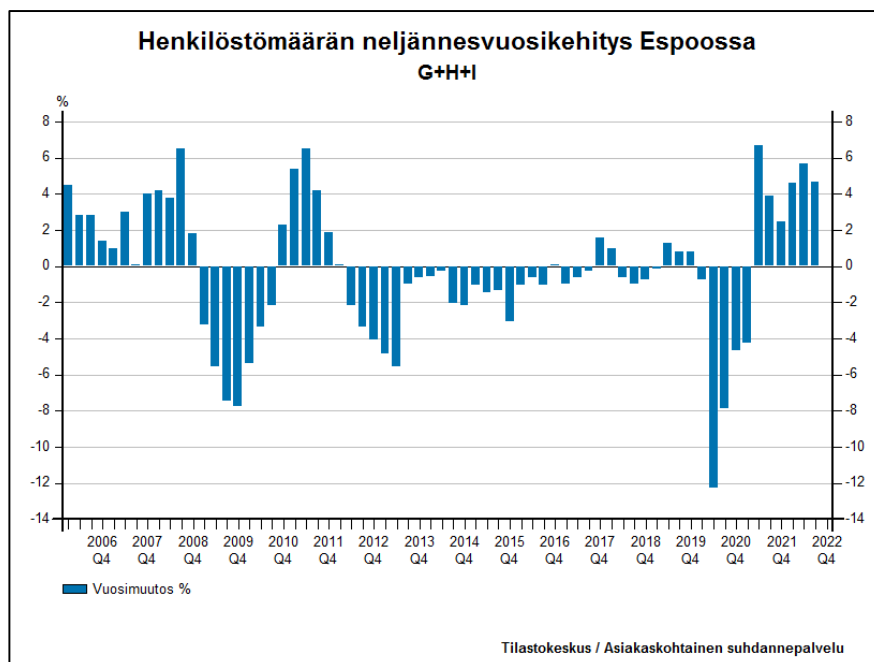
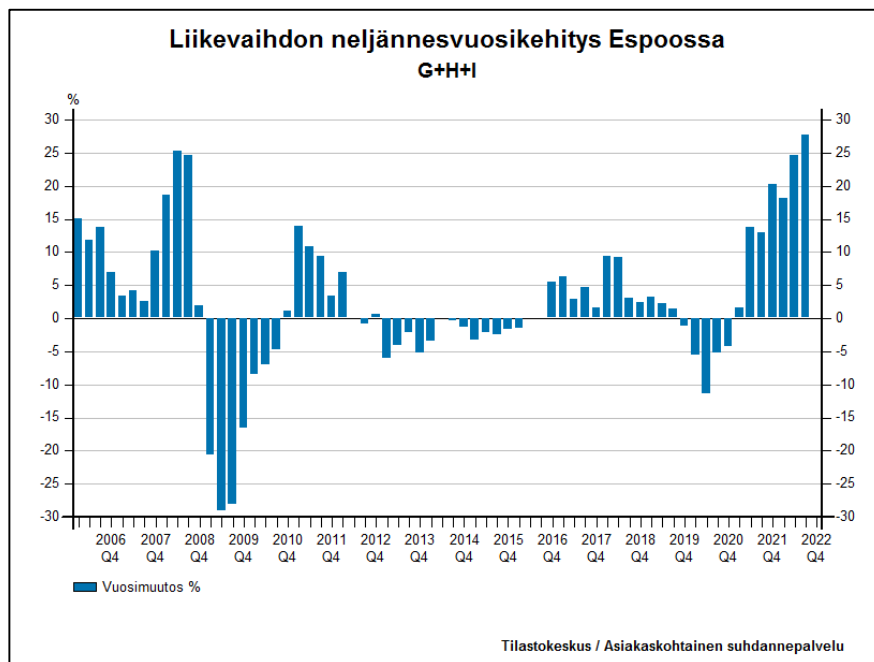

Kuva 3. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos (%) vuodentakaisesta neljännesvuosittain.

Ajankohtaista

Kauppa, matkailu- ja ravitsemistoiminta ja kuljetus (TOL GHI) -toimialojen liikevaihto kasvoi vuoden 2021 aikana 12,1 prosenttia edellisen vuoden tasosta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 18,2 prosenttia, toisella neljänneksellä 24,7 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 27,8 prosenttia vuotta aiemmasta. Lokakuussa liikevaihto kasvoi 21,9 prosenttia vuodentakaisesta.

Kauppa, matkailu- ja ravitsemistoiminta ja kuljetus (TOL GHI) -toimialojen **henkilöstömäärä** kasvoi vuoden 2021 aikana 2,1 prosenttia vuoden 2020 tasosta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi 4,6 prosenttia, toisella neljänneksellä 5,7 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 4,7 prosenttia vuodentakaisesta. Lokakuussa kasvua kertyi 3,3 prosenttia ja marraskuussa 5,3 prosenttia vuodentakaisesta.

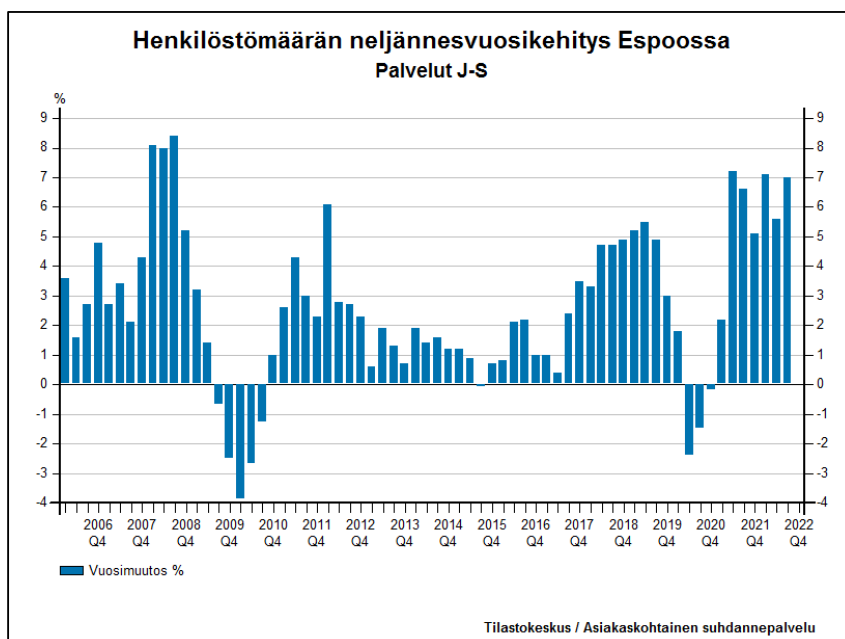
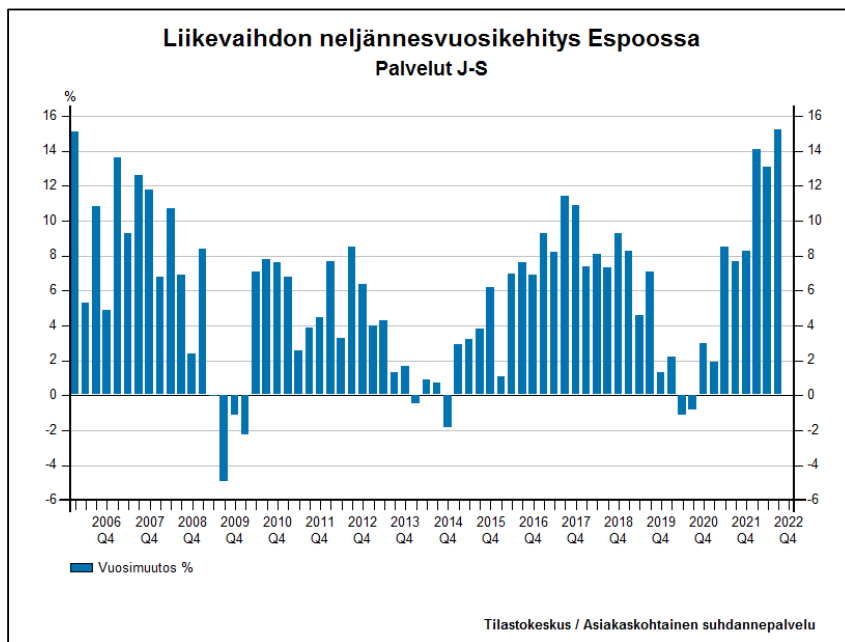

Kuva 4. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos (%) vuodentakaisesta neljännesvuosittain.

Ajankohtaista

Palvelut (TOL J-S) -toimialan liikevaihto kasvoi vuoden 2021 aikana 6,7 prosenttia edellisvuodesta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 14,1 prosenttia, toisella neljänneksellä 13,1 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 15,2 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2022 lokakuussa liikevaihto kasvoi 16,6 prosenttia vuodentakaisesta.

Palvelut (TOL J-S) toimialan **henkilöstömäärä** kasvoi vuoden 2021 aikana 5,3 prosenttia vuoden 2020 tasosta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi 7,1 prosenttia, toisella neljänneksellä 5,6 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 7,0 prosenttia vuodentakaisesta. Vuoden 2022 lokakuussa kasvua kertyi 7,2 prosenttia ja marraskuussa 7,6 prosenttia vuodentakaisesta.

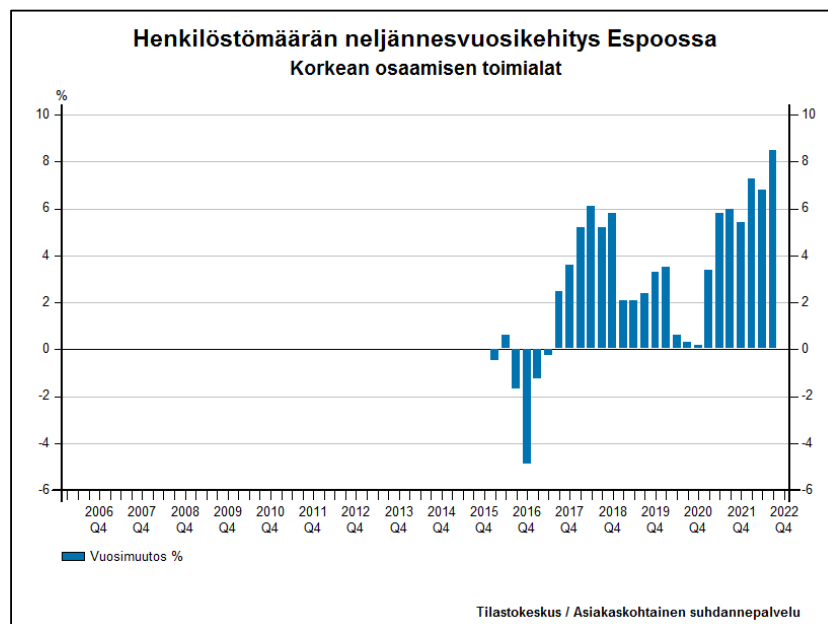
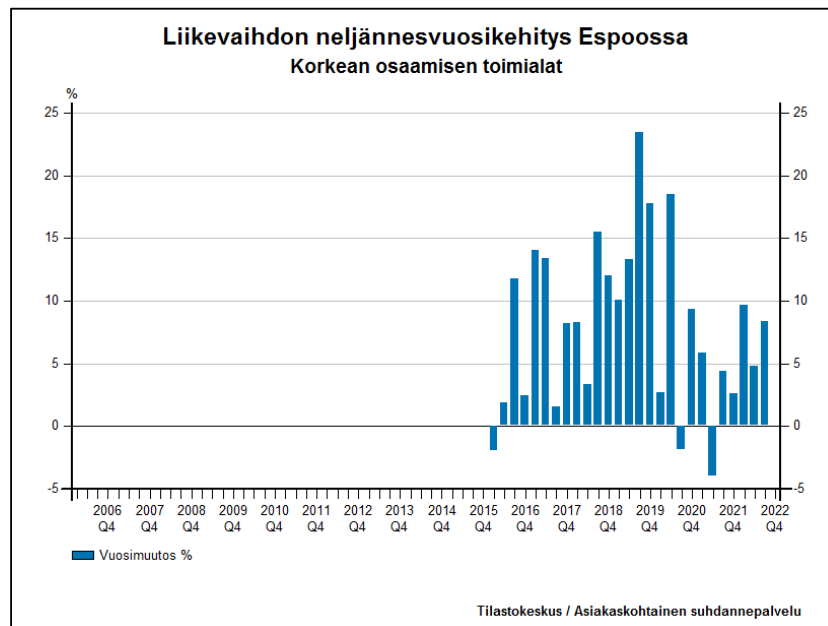

Kuva 5. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos (%) vuodentakaisesta neljännesvuosittain.

Ajankohtaista

Korkean osaamisen toimialojen liikevaihto kasvoi vuoden 2021 aikana 2,0 prosenttia edellisvuodesta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 9,6 prosenttia. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 9,7 prosenttia, toisella neljänneksellä 4,8 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 8,4 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2022 lokakuussa liikevaihto kasvoi 6,3 prosenttia vuodentakaisesta.

Korkean osaamisen toimialojen **henkilöstömäärä** kasvoi vuoden 2021 aikana 5,1 prosenttia edellisvuoden tasosta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi 7,3 prosenttia, toisella neljänneksellä 6,8 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 8,5 prosenttia vuodentakaisesta. Vuoden 2022 lokakuussa kasvua kertyi 8,9 prosenttia ja marraskuussa 9,3 prosenttia vuodentakaisesta.

Kuva 6. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos (%) vuodentakaisesta neljännesvuosittain.

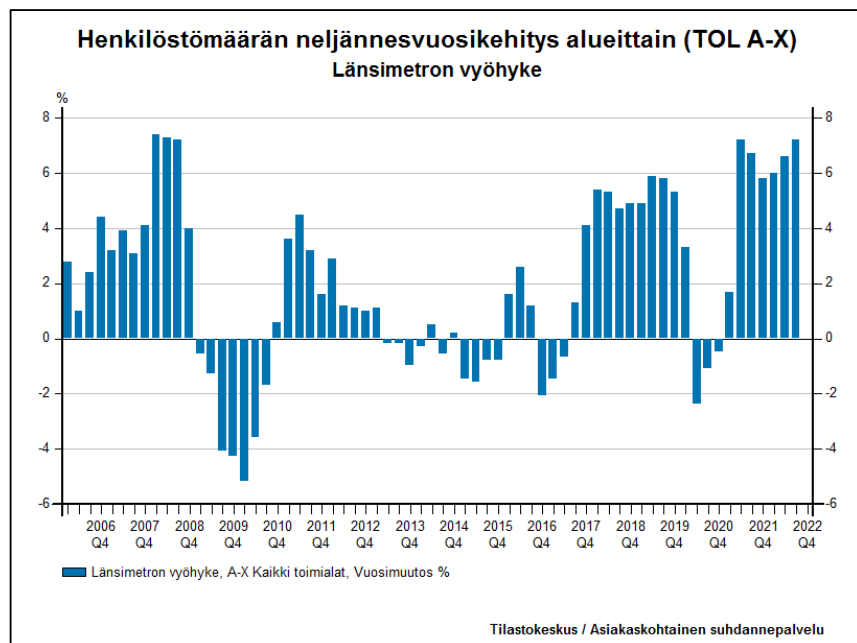
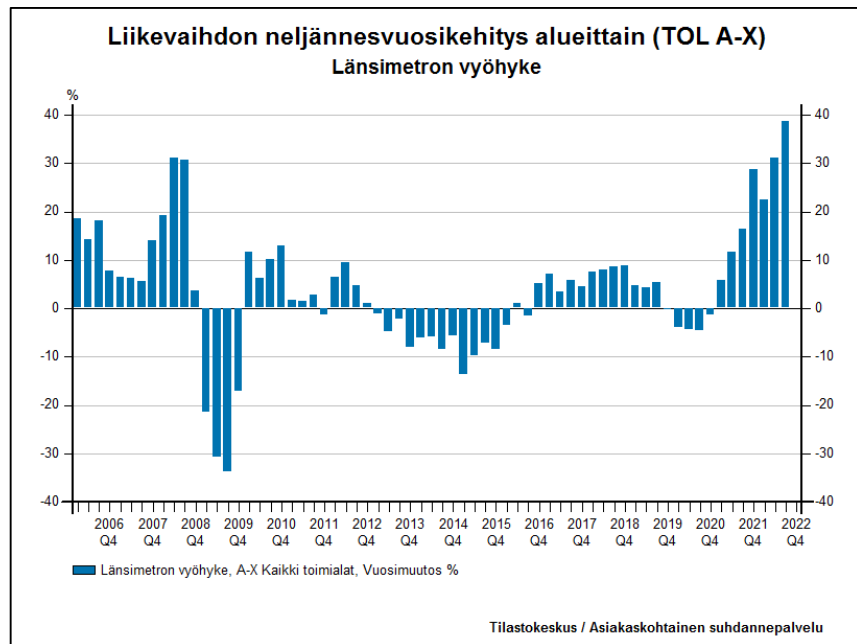
Ajankohtaista

Länsimetron kehityskäytävän suhdannekehitys

Sekä yritysten yhteenlaskettu liikevaihto että henkilöstömäärä kasvoivat vuonna 2021 edellisvuoden supistumisvaiheen jälkeen, ja kasvu jatkui vuoden 2022 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä. Liikevaihdon kasvu oli huomattavasti henkilöstömäärän kasvua voimakkaampaa.

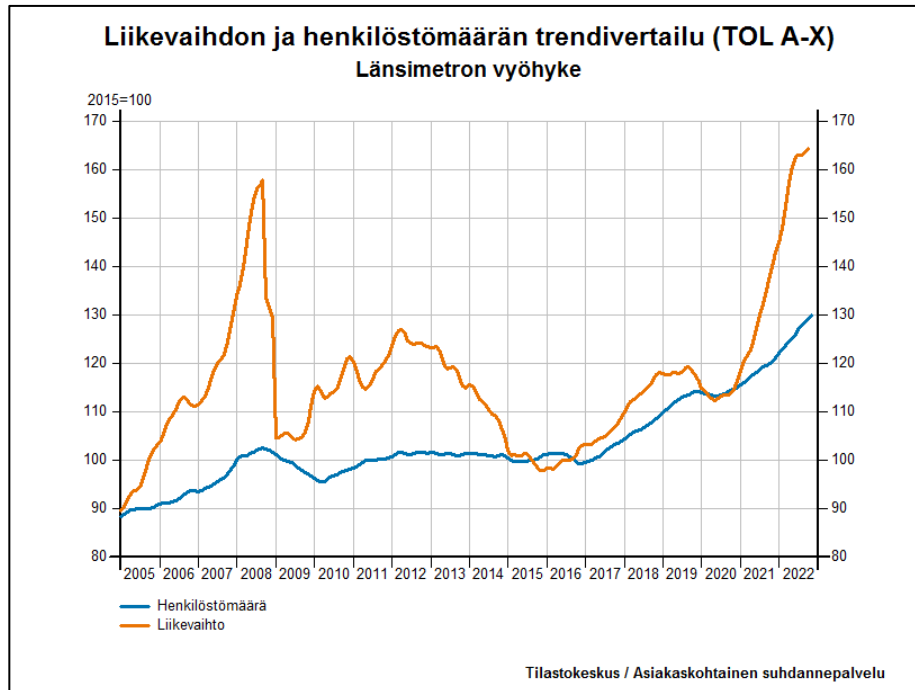
Länsimetron kehityskäytävän kaikkien toimialojen (TOL A-X) yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi vuoden 2021 aikana 15,9 prosenttia. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 22,5 prosenttia, toisella neljänneksellä 31,2 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 38,6 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2022 lokakuussa liikevaihto kasvoi 24,2 prosenttia vuodentakaisesta.

Kaikkien toimialojen (TOL A-X) yhteenlaskettu henkilöstömäärä kasvoi vuoden 2021 aikana 5,3 prosenttia vuodesta 2020. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi 6,0 prosenttia, toisella neljänneksellä 6,6 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 7,2 prosenttia vuodentakaisesta. Vuoden 2022 lokakuussa kasvua kertyi 6,9 prosenttia ja marraskuussa 8,1 prosenttia vuodentakaisesta.

Kuva 7. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos (%) vuodentakaisesta neljännesvuosittain.

Ajankohtaista

Kuva 8. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos suhteutettuna perusvuoden tasoon. Indeksisarjoissa käytetään perusvuotta 2015 (2015=100).

Kaupunkiradan kehityskäytävän suhdannekehitys

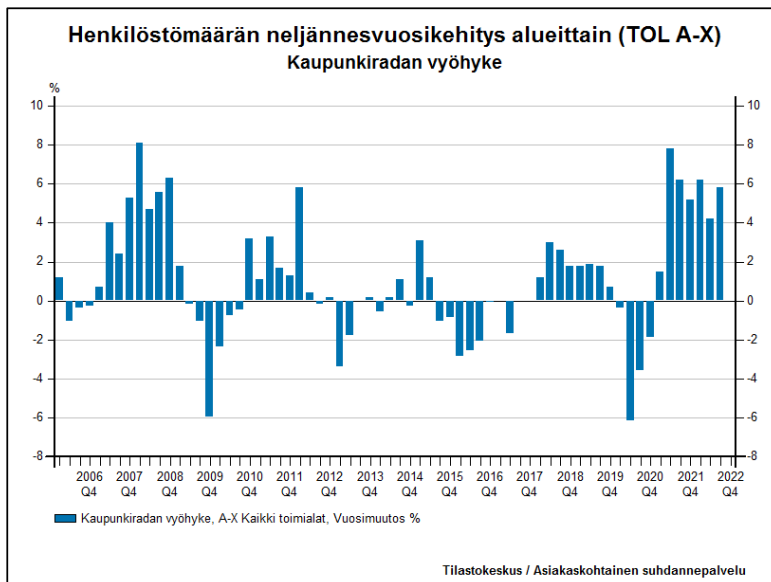
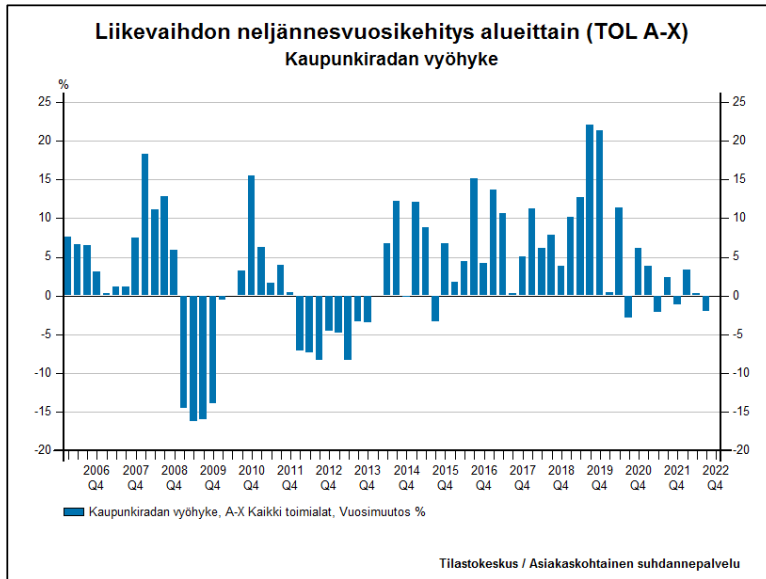
Yritysten kokonaisliikevaihdon kasvu vuodentakaisesta oli vähäistä vuoden 2022 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä ja kasvu taittui jakson lopulla. Lokakuussa liikevaihto jälleen kasvoi hieman vuodentakaisesta. Henkilöstömäärä kasvoi vuodentakaisesta kaikilla kolmella vuosineljänneksellä. Henkilöstömäärä kasvoi liikevaihtoa voimakkaammin vuoden 2022 aikana.

Kaupunkiradan kehityskäytävän kaikkien toimialojen (TOL A-X) yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi vuoden 2021 aikana 0,5 prosenttia edel-

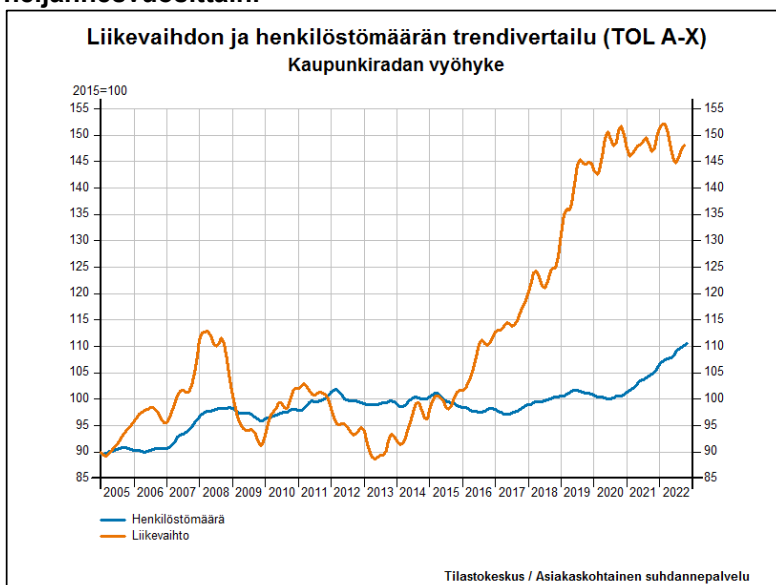
lisvuodesta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 3,4 prosenttia ja toisella neljänneksellä 0,3 prosenttia. Kolmannella neljänneksellä liikevaihto laski 2,1 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2022 lokakuussa liikevaihto kasvoi 2,8 prosenttia vuodentakaisesta.

Kaikkien toimialojen (TOL A-X) yhteenlaskettu henkilöstömäärä kasvoi vuoden 2021 aikana 5,1 prosenttia edellisvuodesta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi 6,2 prosenttia, toisella neljänneksellä 4,2 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 5,8 prosenttia vuodentakaisesta. Vuoden 2022 lokakuussa kasvua kertyi 4,2 prosenttia ja marraskuussa 6,0 prosenttia vuodentakaisesta.

Ajankohtaista

Kuva 9. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos (%) vuodentakaisesta neljännesvuosittain.

Kuva 10. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos suhteutettuna perusvuoden tasoon. Indeksisarjoissa käytetään perusvuotta 2015 (2015=100).

Ajankohtaista

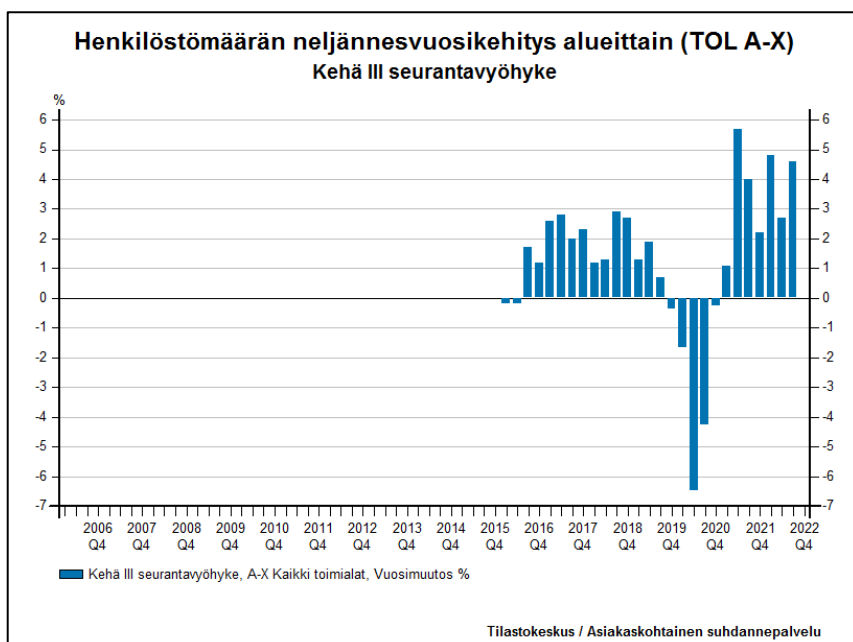
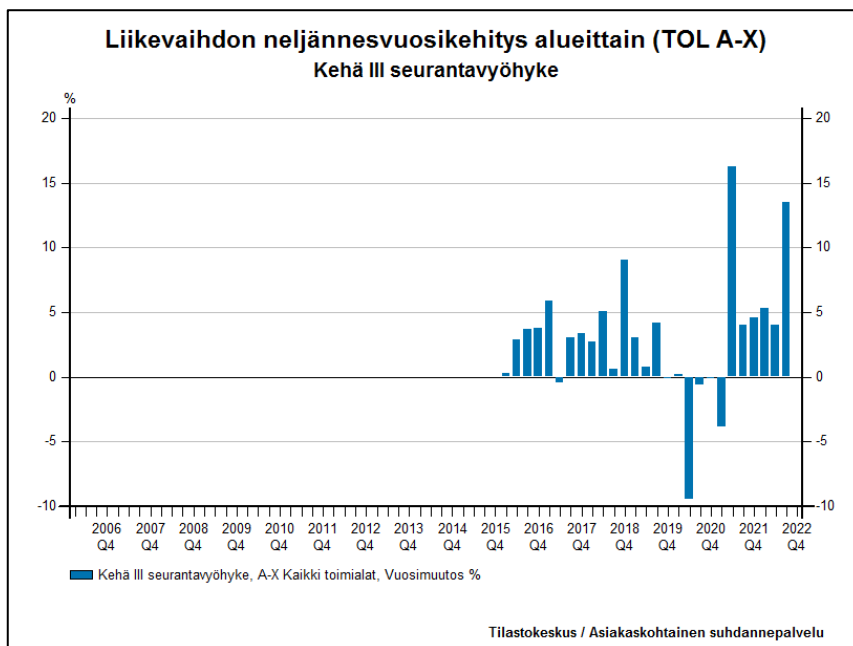
Kehä III:n seurantavyöhykkeen suhdannekehitys

Yritysten kokonaisliikevaihto ja henkilöstömäärä kasvoivat vuoden 2022 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä kaikissa toimialaryhmissä. Liikevaihdon kasvu oli henkilöstömäärän kasvua voimakkaampaa.

Kaikkien toimialojen (TOL A-X) yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi vuoden 2021 aikana 5,2 prosenttia edellisvuodesta. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 5,3 prosenttia, toisella neljänneksellä 4,0 prosenttia ja

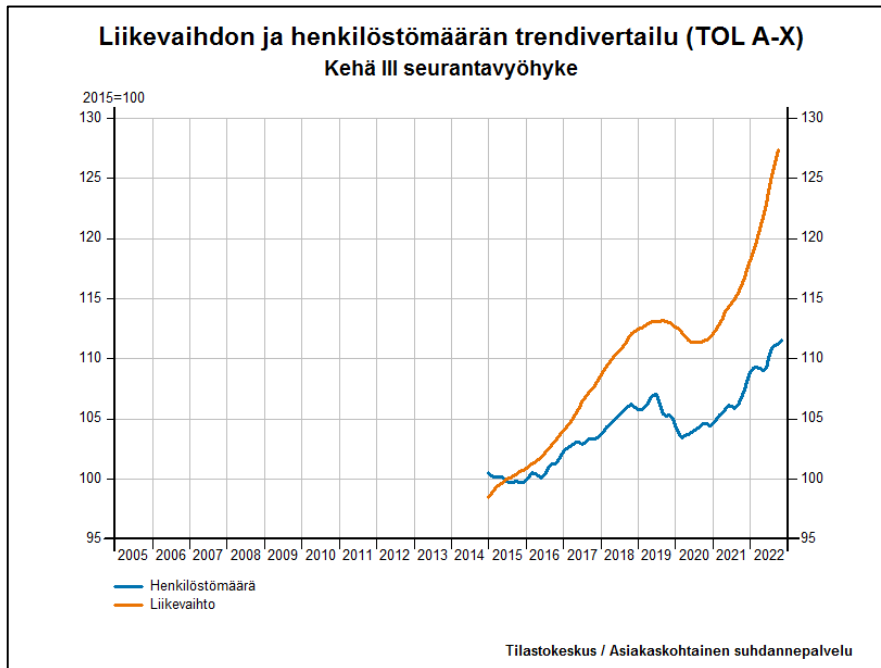
kolmannella neljänneksellä 13,5 prosenttia vuotta aiemmasta. Vuoden 2022 lokakuussa liikevaihto kasvoi 12,9 prosenttia vuodentakaisesta.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu **henkilöstömäärä** kasvoi 3,3 prosenttia edellisvuodesta vuonna 2021. Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä henkilöstömäärä kasvoi 4,8 prosenttia, toisella neljänneksellä 2,7 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 4,6 prosenttia vuodentakaisesta. Vuoden 2022 lokakuussa kasvua kertyi 3,9 prosenttia ja marraskuussa 4,4 prosenttia vuodentakaisesta.

Kuva 11. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos (%) vuodentakaisesta neljännesvuosittain.

Ajankohtaista

Kuva 12. Yritysten yhteenlasketun liikevaihdon ja henkilöstömäärän muutos suhteutettuna perusvuoden tasoon. Indeksisarjoissa käytetään perusvuotta 2015 (2015=100).

Tarkasteltavat toimialaryhmät on koottu seuraavista TOL-2008 -toimialaluokista:

Teollisuus ja rakentaminen (TOL BCDEF)

B Kaivostoiminta ja louhinta

C Teollisuus

D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta

E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito

F Rakentaminen

Kauppa, matkailu- ja ravitsemistoiminta ja kuljetus (TOL GHI)

G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus

H Kuljetus ja varastointi

I Majoitus- ja ravitsemistoiminta

Palvelut (TOL J-S)

J Informaatio ja viestintä

K Rahoitus- ja vakuutustoiminta

L Kiinteistöalan toiminta

M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta

N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta

O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus

P Koulutus

Q Terveys- ja sosiaalipalvelut

R Taiteet, viihde ja virkistys

S Muu palvelutoiminta

Korkean osaamisen toimialat

20 kemikaalien ym. valmistus

21 lääkeaineiden ja lääkkeiden valmistus

26–30 elektroniikan, sähkölaitteiden, muiden koneiden, moottoriajoneuvojen, muiden kulkuvälineiden ym. valmistus

50-51 vesiliikenne, ilmaliikenne

58-63 informaatio ja viestintäalat

64-66 rahoitus- ja vakuutustoiminta

69-75 ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialat

Lisätietoja:

Petri Lintunen, tietopalvelupäällikkö

Espoon Kaupunki, Strategiayksikkö,

puh. 043 8265 211, petri.lintunen@espoo.fi

Väestönmuutokset I neljännes 2023 (1.1. - 31.3.) ennakkotietoja

Tutkija Päivi Kiviniemi, Tutkimus ja tilastot

Espoon väestö oli vuoden 2023 maaliskuun lopussa ennakkotietojen mukaan 307 260 asukasta

Ennakkotietojen mukaan Espoon väestö kasvoi väestö vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, tammi-maaliskuun aikana, 1 990 asukkaalla, mikä on 1 060 asukasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Väestön kasvu oli vuoden 2022 maaliskuusta vuoden 2023 maaliskuuhun kaikkiaan 8 880 asukasta.

Vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä Espoo kasvoi Suomen kunnista eniten, seuraavaksi eniten ovat kasvaneet Helsinki (1 720 asukasta), Tampere (970 asukasta) ja Vantaa (930 asukasta). Kaikki Suomen suuret kaupungit kasvoivat, pääkaupunkiseudun ulkopuolisista kaupungeista eniten Turku (240 asukasta), Oulu (350 asukasta) ja Lahti (100 asukasta). Myös Jyväskylä (50 asukasta) ja Kuopio (30 asukasta) kasvoivat. Merkillepantavaa on, että suurten kaupunkien pienemmistä lähikaupungeista monet kasvoivat yhtä paljon kuin osa suuremmista kaupungeista: Järvenpää (330 asukasta), Kerava (180 asukasta), Kirkkonummi (170 asukasta), Tuusula (100 asukasta), Hyvinkää (80 asukasta), Sipoo (50 asukasta) ja Raasepori (30 asukasta).

Espoon väestöä lisäsi vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana eniten nettomahanmuutto, mutta hyvin merkittävä oli myös kuntien välisen nettomuuton osuus. Kuntien välinen muuttovoitto oli Espoolle voitollista 410 asukasta enemmän kuin viime vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Tämä oli suurelta osalta kunnasta poismuuton vähenemistä: Espoosta pois muuttaneiden määrä pieneni 360 asukkaalla. Nettomaahanmuuton osuus ensimmäisen vuosineljänneksen aikana väestönlisäyksestä oli 48 prosenttia, kuntien välisen nettomuuton osuus oli 37 prosenttia ja luonnollisen väestönlisäyksen osuus 15 prosenttia. Kuntien välinen tulomuutto oli 80 henkeä suurempi kuin vastaavana aikana vuotta aiemmin ja lähtömuutto 330 henkeä pienempi kuin vuotta aiemmin. Maahanmuutto kasvoi 260 hengellä ja espooalaisten muutto ulkomaille väheni 30 hengellä vuotta aiemmasta, joten nettomaahanmuutto (960 henkeä) kasvoi vuotta aiemmasta 360 henkilöllä. Espoossa oli tammi-maaliskuussa 2023 syntyneitä 50 lasta vuotta aiempaa vähemmän, ja kuolleita 20 henkilöä vähemmän. Luonnollinen väestönlisäys tammi-maaliskuussa oli 290 henkeä, mikä oli 30 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Varttitiedot

Espoon vuoden 2023 tammi-maaliskuun väestönkasvu oli ennakkotietojen perusteella 1 990 henkilöä. Kuntien välinen lähtömuutto on pienentynyt selvästi vuotta aiempaan verrattuna, minkä lisäksi espoolaisten määrää alkuvuonna lisäsi tulomuutto kotimaasta mutta ennen kaikkea ulkomailta. Alkuvuoden kehityksen perusteella Espoo näyttäisi kasvavan kuluvana vuonna melkein pä samaa tahtia kuin viime vuonna, jolloin Espoon kasvu oli ennätysellistä. Vuoden 2023 väestönkasvuksi tulisi noin 8 000 asukasta tammi-maaliskuun tietojen mukaan, mikä on paljon.

Eniten väestö kasvoi Suur- Espoonlahden alueella, 650 hengellä, ja seuraavaksi eniten Suur-Tapiolassa, 470 hengellä. Suur-Leppävaara kasvoi 290 asukkaalla. Suur-Matinkylän alueen kasvu oli 230 asukasta. Suur-Kauklahti kasvoi 60 ja Vanha Espoo 10 hengellä. Pohjois-Espoon väestö väheni 10 asukkaalla. Alueille sijoittumattomien, esimerkiksi ulkomaan komennuksella olevien, henkilöiden määrä kasvoi 30 hengellä. Kaikki ikäryhmät kasvoivat. Eniten kasvoi 30-49-vuotiaiden ikäryhmä 1 030 hengellä. Seuraavaksi seniten kasvoi 12-18-vuotiaiden ikäryhmä 300 hengellä. 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmä kasvoi 350 asukkaalla, eli 100 asukasta vähemmän kuin vastaavana aikana vuosi sitten.

Vieraskielisiä asukkaita¹ oli maaliskuun lopussa 68 100, mikä on 22 prosenttia koko väestöstä.

Pääkaupunkiseudun väestö kasvoi tammi-maaliskuussa 4 592 asukkaalla ja oli maaliskuun lopussa 1 2267 000. Pääkaupunkiseudun kunnista Espoo ja Helsinki saivat muuttovoittoa muista kunnista tammi-maaliskuussa. Koko maassa saivat muuttovoittoa muista kunnista Espoo, Tampere, Järvenpää, Kerava, Helsinki, Kirkkonummi, Lahti, Tuusula, Raasepori, Salo, Oulu, Porvoo, Mikkeli, Seinäjoki, Hyvinkää, Pornainen, Kotka, Vihti ja Sipoo. Pääkaupunkiseudun osuus **koko maan** väestöstä on 22 prosenttia. Suurin väestöä lisäävä tekijä koko maassa oli tammi-maaliskuussa maahanmuutto. Kuolleita oli syntyneitä enemmän ja kokonaisväestönkasvu oli 4 670 asukasta. Tammi-maaliskuussa maahanmuutto Suomeen oli 7 000 asukasta, mikä on 2 100 asukasta enemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana.

¹ Trimble Locus, väestö

Yhdeksästä² suurimmasta kaupungista Espoo, Tampere, Helsinki, Lahti ja Oulu saivat muuttovoittoa muista kunnista tammi-maaliskuussa. Maahanmuutto lisää väestöä kuntien välistä muuttoliikettä enemmän kaikissa yli 100 000 asukkaan kaupungeissa. Turussa, Lahdessa, Kuopiossa, Tampereella ja Jyväskylässä kuolleiden määrä ylittää syntyneiden määrän. Pääkaupunkiseudun ulkopuolisista suurista kaupungeista eniten kasvoi Tampere, seuraavaksi Oulu ja sitten Turku. Yhdeksän suurimman kaupungin väkiluku on yli 40 prosenttia koko maan väkiluvusta, eli kaksi viidesosaa.

Helsingin seutu (14 kuntaa)³ kasvoi tammi-maaliskuussa kaikkiaan 5 490 asukkaalla. Seudun väestönkasvusta syntyneiden enemmyyttä oli 9 prosenttia, maahanmuutosta johtuva väestönkasvu oli 73 prosenttia ja kuntien välinen muutto oli 18 prosenttia. Helsingin seudun väkiluku maaliskuun lopussa oli 1 560 718 asukasta.

Kehyskuntien⁴ asukasluku kasvoi 900 asukkaalla. Väestönlisäyksestä puolet oli muuttovoittoa muista kunnista ja maahanmuuttoa toinen puoli. Kuolleita oli kaksi prosenttia syntyneitä enemmän. Kehyskuntien asukasluku maaliskuun lopussa oli 333 721 asukasta.

Helsingin seudun (14 kuntaa) ja muun seudun⁵ väkiluku oli maaliskuun lopussa 1 685 038, kun se oli vuosi sitten 1 663 700 asukasta ja alueen kasvu, yhteensä 21 340 asukasta, oli yli nelinkertainen koko maan kasvuun nähden. Eniten alueen väestö kasvoi nettosiirtolaisuudesta, minkä osuus väestönkasvusta oli 74 prosenttia, luonnollisen väestönlisäyksen 6 prosenttia ja muutto muista kunnista lisäsi alueen väestöä 20 prosentin verran.

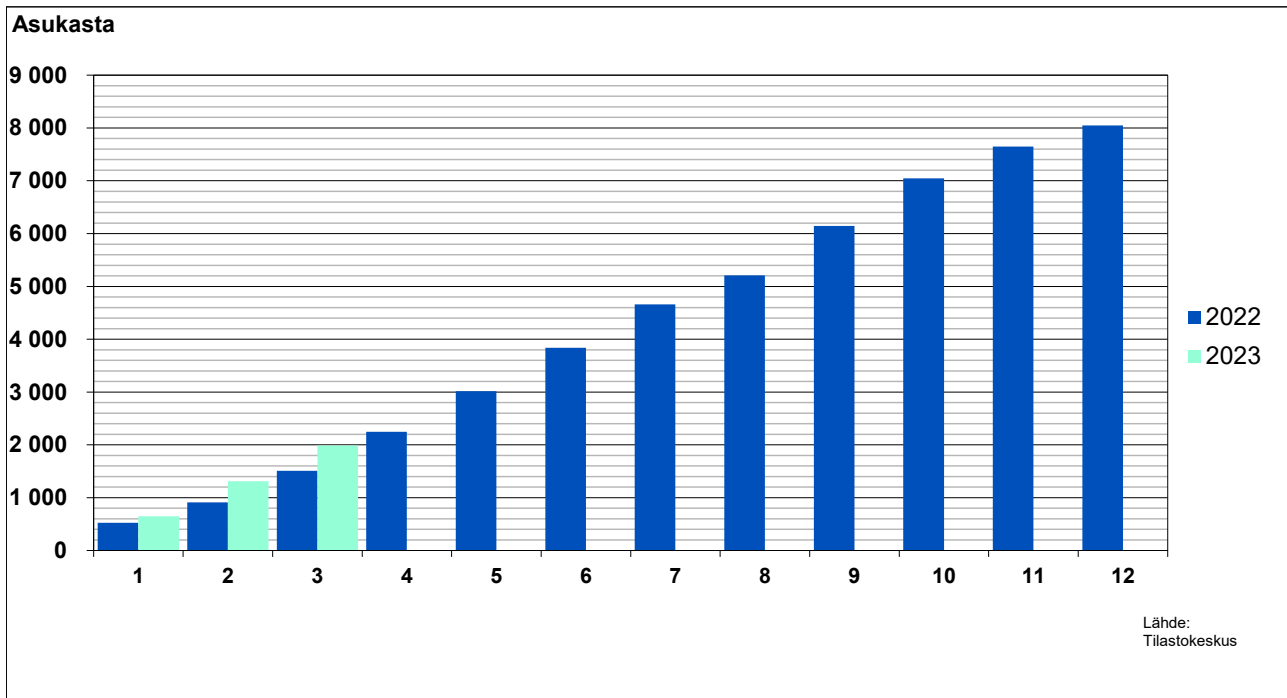
² Yhdeksän suurinta kaupunkia 1.1.2023 ovat Helsinki, Espoo, Tampere, Vantaa, Oulu, Turku, Jyväskylä, Lahti ja Kuopio. Niiden väestö ylittää 100 000 asukkaan rajan.

³ Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa ja Vihti.

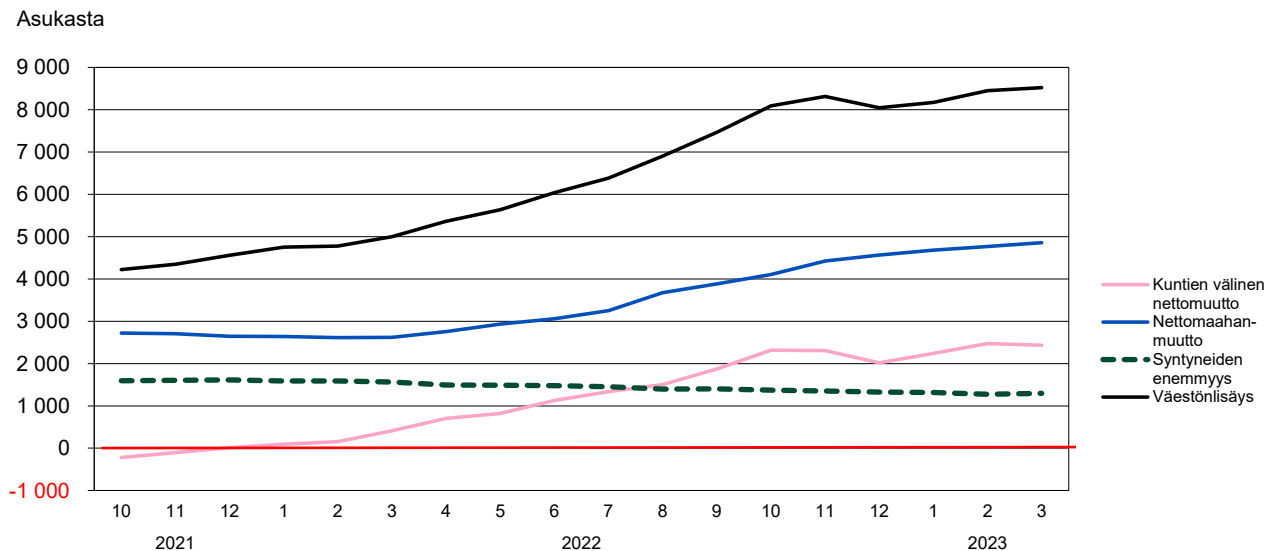
⁴ Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti.

⁵ Muuhun seutuun kuuluvat lisäksi Porvoo, Lohja ja Raasepori.

Varttitiedot

Kuva 1. Väestönkasvu Espoossa kuukausittain 2022 ja 2023, kertymä vuoden alusta

Kuva 2. Väestönmuutokset Espoossa 2021-2023, 12 kk:n liukuva vuosisumma

Varttitiedot

Taulukko 1. Espoon väestönmuutokset tapahtumakuukauden mukaan

Vuosi Kuukausi	Maassamuutto			Siirtolaisuus			Muutto- voitto yht.	Luonnolliset väestönmuutokset			Väestön lisäys ¹⁾ ²⁾	Väestö vuoden/ kk:n lopussa ¹⁾
	Kuntaan	Kunnasta	Netto	Maahan	Maasta	Netto		Elä- vänä synt.	Kuol- leet	Synt. enem- myys		
Toteutunut												
1990	9 790	9 233	557	763	384	379	936	2 707	904	1 803	2 812	172 645
1991	9 625	8 922	703	813	393	420	1 123	2 773	907	1 866	3 047	175 692
1992	9 741	8 715	1 026	805	454	351	1 377	2 985	959	2 026	3 375	179 067
1993	10 673	9 174	1 499	723	487	236	1 735	2 972	979	1 993	3 612	182 679
1994	11 711	10 043	1 668	553	615	-62	1 606	3 057	905	2 152	3 828	186 507
1995	11 914	9 033	2 881	694	802	-108	2 773	2 941	970	1 971	4 740	191 247
1996	12 704	9 851	2 853	956	808	148	3 001	3 003	1 120	1 883	5 013	196 260
1997	12 680	10 132	2 548	859	897	-38	2 510	2 946	1 008	1 938	4 574	200 834
1998	13 232	11 098	2 134	1 018	1 087	-69	2 065	2 953	1 003	1 950	4 128	204 962
1999	13 777	11 139	2 638	1 114	1 284	-170	2 468	3 001	990	2 011	4 705	209 667
2000	13 819	11 925	1 894	1 185	1 498	-313	1 581	3 143	1 060	2 083	3 604	213 271
2001	14 582	13 565	1 017	1 575	1 215	360	1 377	3 105	1 018	2 087	3 565	216 836
2002	15 285	13 222	2 063	1 516	1 016	500	2 563	3 193	1 022	2 171	4 761	221 597
2003	13 917	13 707	210	1 442	1 125	317	527	3 300	1 207	2 093	2 634	224 231
2004	14 847	14 050	797	1 594	1 332	262	1 059	3 307	1 129	2 178	3 241	227 472
2005	15 329	14 008	1 321	1 861	1 178	683	2 004	3 368	1 192	2 176	4 232	231 704
2006	14 035	14 053	-18	2 066	1 162	904	886	3 538	1 166	2 372	3 315	235 019
2007	14 081	14 499	-418	2 370	1 318	1 052	634	3 545	1 209	2 336	3 028	238 047
2008	14 041	14 092	-51	2 708	1 495	1 213	1 162	3 485	1 140	2 345	3 518	241 565
2009	13 792	14 295	-503	2 328	1 299	1 029	526	3 465	1 268	2 197	2 765	244 330
2010	14 488	14 245	243	2 412	1 293	1 119	1 362	3 579	1 328	2 251	3 640	247 970
2011	15 330	14 640	690	3 041	1 516	1 525	2 215	3 546	1 303	2 243	4 469	252 439
2012	16 088	15 506	582	3 209	1 565	1 644	2 226	3 447	1 309	2 138	4 385	256 824
2013	15 045	15 023	22	3 263	1 550	1 713	1 735	3 532	1 341	2 191	3 929	260 753
2014	15 978	14 917	1 061	3 405	1 680	1 725	2 786	3 407	1 334	2 073	4 790	265 543
2015	17 106	15 868	1 238	3 166	1 991	1 175	2 413	3 280	1 427	1 853	4 259	269 802
2016	17 537	15 897	1 640	3 384	2 069	1 315	2 955	3 236	1 445	1 791	4 781	274 583
2017	18 067	16 701	1 366	3 421	1 801	1 620	2 986	3 089	1 440	1 649	4 461	279 044
2018	18 075	16 648	1 427	3 661	2 039	1 622	3 049	3 083	1 522	1 561	4 588	283 632
2019	19 061	16 526	2 535	3 865	1 889	1 976	4 511	3 056	1 555	1 501	6 099	289 731
2020	18 331	18 933	-602	3 968	1 589	2 379	1 777	3 074	1 690	1 384	3 065	292 796
2021	19 851	19 760	91	4 374	1 626	2 748	2 839	3 350	1 756	1 594	4 336	297 132
2022*	19 970	17 950	2 020	6 159	1 593	4 566	6 586	3 182	1 854	1 328	8 142	305 274
Ennakkotietoja												
2023*												
1	1533	1293	240	439	106	333	573	250	178	72	649	305 923
2	1490	1155	335	359	86	273	608	228	170	58	664	306 587
3	1354	1192	162	469	115	354	516	284	128	156	673	307 260
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
YHT.	4 377	3 640	737	1 267	307	960	1 697	762	476	286	1 986	

1) Virallinen väestö ja väestönlisäys.

2) Kokonaismuutos

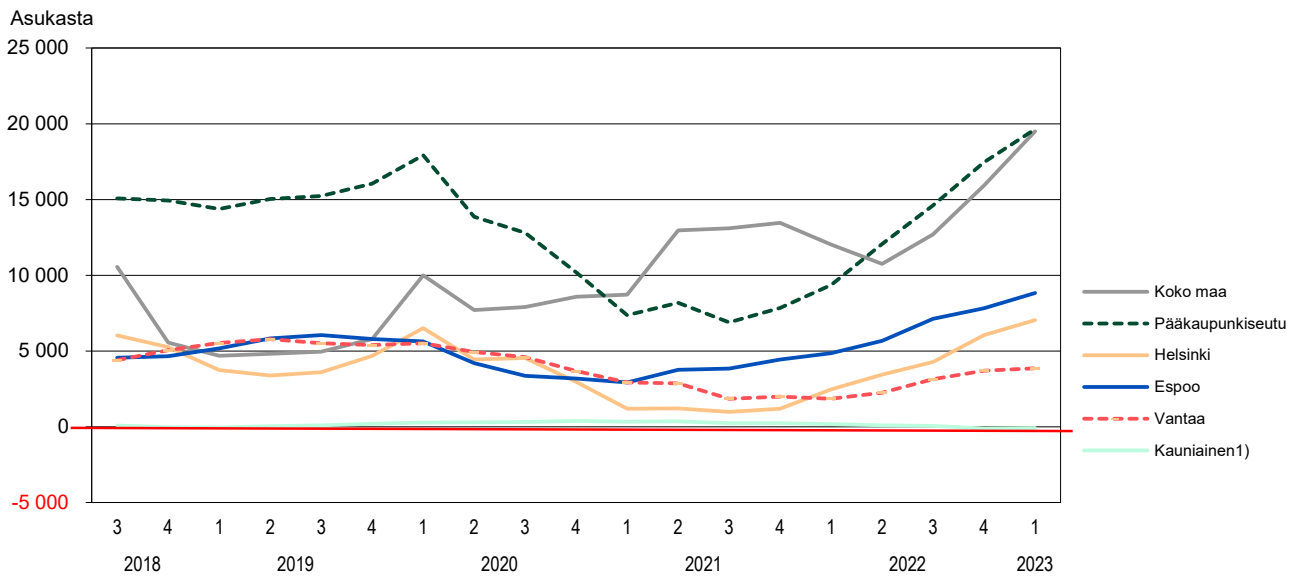
*) Ennakkotieto

Lähde: Tilastokeskus

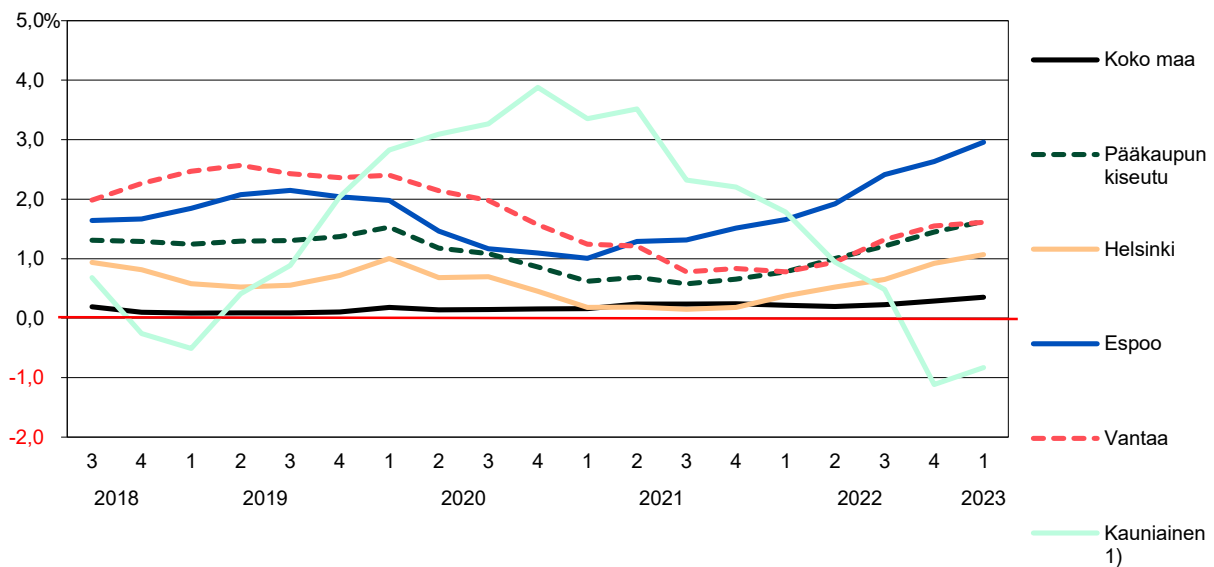
Kuvatut väestönmuutostekijät:

Nettomaassamuutto	= Espooseen muista Suomen kunnista muuttaneet - Espoosta muihin Suomen kuntiin muuttaneet
Nettosiirtolaisuus	= ulkomailta Espooseen muuttaneet - Espoosta ulkomaille muuttaneet
Syntyneiden enemmitys	= syntyneet - kuolleet
Väestönlisäys	= väestönlisäys vuoden alusta

Varttitiedot

Kuva 3. Väestönkasvu pääkaupunkiseudulla ja koko maassa, liukuva vuosisumma

Kuva 4. Väestönkasvu pääkaupunkiseudulla ja koko maassa, liukuva vuosisumma, kasvuprosentit

1) Kauniainen kohdalla suuria suhteellisen osuuden muutoksia selittää kunnan pieni koko.

HUOM!

Kuukausittaiset tiedot on tilastoitu **tapahtuma-**
kuukauden mukaan, eli väestötietojärjestelmään
tehdään korjauksia taannehtivasti ko. tapahtuma-
kuukauden kohdalle.

Neljännesvuosittaiset tiedot on tilastoitu **rekis-**
teröintineljänneksen mukaan, eli väestötieto-

järjestelmään viedään tiedot kunkin neljänneksen
aikana eikä myöhemmin tulleita korjauksia
enää oteta huomioon ko. neljänneksen tietoihin.
Tilasto perustuu maistraattien pitämiin paikal-
lisiin väestörekistereihin, joista ne päivitetään
väestötietojärjestelmään.

Varttitiedot

Taulukko 2. Väestönmuutokset suurissa kaupungeissa rekisteröintineljänneksen mukaan 2023

Alue vuosinel- jännes, kertymä 2023	Luonnolliset väestönmuutokset			Kuntien välinen muutto			Siirtolaisuus			Koko- nais- muutos	Väkiluku 31.3. 2023
	Elävänä syntyneet	Kuol- leet	Synt. enem- myys	Tulo- muutto	Lähtö- muutto	Netto- muutto	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- siirto- laisuus		
Koko maa	10 412	14 928	-4 516	55 640	55 640	-	11 980	2 854	9 126	4 667	
I	10 412	14 928	-4 516	55 640	55 640	-	11 980	2 854	9 126	4 667	5 568 637
Pks-yht.	2 833	2 335	498	15 587	15 056	531	4 881	1 350	3 531	4 592	
I	2 833	2 335	498	15 587	15 056	531	4 881	1 350	3 531	4 592	1 226 997
Helsinki ¹⁾	1 448	1 405	43	7 143	7 048	95	2 407	842	1 565	1 720	
I	1 448	1 405	43	7 143	7 048	95	2 407	842	1 565	1 720	665 748
Espoo	762	476	286	4 377	3 640	737	1 267	307	960	1 986	
I	762	476	286	4 377	3 640	737	1 267	307	960	1 986	307 260
Tampere	501	556	-55	3 236	2 845	391	760	127	633	971	
I	501	556	-55	3 236	2 845	391	760	127	633	971	249 980
Vantaa	595	435	160	3 898	4 136	-238	1 185	189	996	927	
I	595	435	160	3 898	4 136	-238	1 185	189	996	927	243 746
Oulu ^{2) 3)}	456	366	90	1 571	1 544	27	303	80	223	348	
I	456	366	90	1 571	1 544	27	303	80	223	348	212 196
Turku	352	510	-158	2 159	2 283	-124	651	118	533	243	
I	352	510	-158	2 159	2 283	-124	651	118	533	243	198 143
Jyväskylä ⁴⁾	274	308	-34	1 282	1 357	-75	203	60	143	45	
I	274	308	-34	1 282	1 357	-75	203	60	143	45	145 932
Lahti ⁵⁾	190	352	-162	1 107	1 049	58	274	50	224	103	
I	190	352	-162	1 107	1 049	58	274	50	224	103	120 278
Kuopio ^{6) 7) 8) 9)}	242	276	-34	1 076	1 112	-36	148	35	113	34	
I	242	276	-34	1 076	1 112	-36	148	35	113	34	122 628
Pori ¹⁰⁾	147	277	-130	594	597	-3	99	15	84	-57	
I	147	277	-130	594	597	-3	99	15	84	-57	83 148
Kouvola ¹¹⁾	100	340	-240	405	430	-25	122	16	106	-158	
I	100	340	-240	405	430	-25	122	16	106	-158	79 271
Joensuu ¹²⁾	116	217	-101	723	831	-108	165	24	141	-60	
I	116	217	-101	723	831	-108	165	24	141	-60	77 453
Lappeenranta ¹³⁾	103	228	-125	579	671	-92	159	47	112	-105	
I	103	228	-125	579	671	-92	159	47	112	-105	72 545
Hämeenlinna ¹⁴⁾	118	209	-91	615	641	-26	90	25	65	-59	
I	118	209	-91	615	641	-26	90	25	65	-59	67 984
Vaasa ¹⁵⁾	126	177	-51	572	691	-119	273	59	214	50	
I	126	177	-51	572	691	-119	273	59	214	50	68 038
Seinäjäki ¹⁶⁾	148	165	-17	591	571	20	97	8	89	87	
I	148	165	-17	591	571	20	97	8	89	87	65 410
Rovaniemi	140	175	-35	539	554	-15	96	7	89	41	
I	140	175	-35	539	554	-15	96	7	89	41	64 576
Mikkeli ¹⁷⁾	58	168	-110	379	358	21	62	13	49	-45	
I	58	168	-110	379	358	21	62	13	49	-45	51 935
Kotka	68	217	-149	422	414	8	105	27	78	-60	
I	68	217	-149	422	414	8	105	27	78	-60	50 557
Salo ¹⁸⁾	69	150	-81	351	313	38	73	20	53	16	
I	69	150	-81	351	313	38	73	20	53	16	50 949
Porvoo	71	129	-58	490	465	25	51	34	17	-11	
I	71	129	-58	490	465	25	51	34	17	-11	51 221

Lähde: Väestön neljännesvuositilasto. Tilastokeskus.

1) Kuntaliitoksia 1.1.2009: **Helsinki**: osa Sipooasta siirtyi Helsinkiin; **Hämeenlinna**: Hauho, Kalvola, Lammi, Renko, Tuulos;

Joensuu: Eno, Pyhäselkä; **Jyväskylä**: Jyväskylän mlk, Korpilahti; **Kouvola**: Elimäki, Jaala, Kuusankoski, Anjalankoski, Valkeala;

Lappeenranta: Joutseno; **Oulu**: Ylikiiminki; **Salo**: Halikko, Kiikala, Kisko, Kuusjoki, Muurla, Perniö, Pertteli, Suomosjärvi, Särkisalo;

Seinäjäki: Nurmo, Ylistaro

2) Kuntaliitoksia 1.1.2010: **Pori**: Noormarkku

3) Kuntaliitoksia 1.1.2011: **Kuopio**: Karttula

4) Kuntaliitoksia 1.1.2013: **Kuopio**: Nilsä; **Mikkeli**: Ristiina, Suomenniemi; **Oulu**: Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo, Yli-Ii; **Vaasa**: Vähäkyrö

5) Kuntaliitos 1.1.2015: **Kuopio**: Maaninka

6) Kuntaliitos 1.1.2016: **Lahti**: Nastola

7) Kuntaliitos 1.1.2017: **Kuopio**: Juankoski

Työpaikat, työllisyys ja työttömyys Espoossa I neljännes 2023 (1.1. - 31.3.)

Tietopalvelupäällikkö Petri Lintunen, Tutkimus ja tilastot

Työttömyyden ja työllisyyden kehitystä seurataan kuukausittain Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastolla sekä Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksella. Nämä seurannat poikkeavat toisistaan paitsi käyttötarkoitukseltaan, myös menetelmiltään ja aineistoltaan. Siksi niiden tuottamat luvut usein poikkeavat toisistaan huomattavasti. Molemmissa seurantamenetelmissä on virhelähteitä. Esim. työllisyys- ja työttömyysasteissa alle prosenttiyksikön vaihtelut sisältävät virhemarginaaliin.

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) työnvälitystilasto perustuu rekisteröityihin työ- ja elinkeinotoimistojen asiakkuuksiin. Se palvelee ensisijaisesti työvoimahallintoa, mm. työnvälitystoimintaa, työvoimapoliittisia toimia sekä työttömyyden yhteiskunnalle aiheuttamien kustannusten arviointia. TEM:n luvut ovat aina kuukauden viimeisen arkipäivän poikkileikkaustilanteita.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimus perustuu kuukausittaiseen otantaan, jossa haastatellaan noin 12 000 työikäistä (15-74 -vuotiasta) henkilöä. Espoolaisia on otoksessa noin 1000. Tiedot kootaan kaikilta kuukauden viikoilta. Työvoimatutkimus kuvaa työvoimaa ensisijaisesti työmarkkinoiden ja työvoiman saatavuuden näkökulmasta. Sen keskeisenä tarkoituksena on mitata työmarkkinoiden käytettävissä olevaa työvoimaa. Työvoimatutkimus noudattaa kansainvälisen työjärjestön ILO:n suosituksia sekä EU:n tilastovirasto Eurostat:n edellyttämiä käytäntöjä. Monissa kansainvälisissä työllisyys- ja työttömyysvertailuissa käytetään työvoimatutkimuksen lukuja. Koska työvoimatutkimus perustuu otantaan, ovat luvut suuntaa antavia. Virhe on sitä suurempi, mitä pienempää väestöryhmää tarkastellaan. Espoon osalta vuonna 2005 keskivirhe oli työvoiman määrässä noin 4500, työllisten määrässä noin 3900 ja työttömien määrässä noin 1000 henkeä.

Työpaikkojen määrä

Tuorein virallinen työpaikkaluku on vuodelta 2021, jolloin Espoossa oli 129 657 työpaikkaa. Sen jälkeen kehitystä voidaan arvioida hyödyntämällä muun muassa Tilastokeskuksen työvoimatutkimusta. Se tuottaa valtakunnallisella ja seututasolla käyttökelpoisia työllisyys- ja työssäkäyntilukuja, mutta kuntatasolla niiden virhemarginaalit ovat suurimmissakin kaupungeissa huomattavan suuret. Työvoimatutkimuksen mukaan työpaikkojen määrä Espoossa on viimeisen viiden vuoden ajan kasvanut keskimäärin 2,5 prosentin vuosivauhdilla. Tämän sekä viimeisimmän virallisen työpaikkaluvun perusteella arvioitu työpaikkojen määrä Espoossa vuonna 2022 on 132 000.

Työllisyys Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan

Työvoimatutkimuksen mukaan **työvoimaosuus** (työvoimaan kuuluvien osuus 15-74 -vuotiaista) oli vuoden 2023 ensimmäisellä vuosineljänneksellä Espoossa 70,4 %, mikä on kaksi prosenttiyksikköä pienempi osuus kuin vuotta aiemmin. **Työllisyysaste** (työllisten osuus 15-64 -vuotiaista) oli viimeisellä vuosineljänneksellä 72 % eli noin puoli prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vuotta aiemmin.

Työvoimatutkimuksen luvuissa on suurimmissakin kaupungeissa huomattavan suurta satunnaisvaihtelua, joten myös Espoon osalta työvoimatutkimuksen lukuja on pidettävä karkeasti kehityksen suuntaa antavina.

Varttitiedot

Tilastokeskuksen työvoimatutkimus: Työvoimaosuus ja työllisyysaste, alueellinen vertailu

	2021	2022				2023	
	vuosi	1. nelj.	2. nelj.	3. nelj.	4. nelj.	vuosi	1. nelj.
Työvoimaosuus %							
Koko maa	67,1	66,8	69,6	68,6	67,8	68,2	67,5
Helsingin seutu	72,9	72,9	75,0	73,2	72,8	73,5	72,9
Pääkaupunkiseutu	73,1	72,8	75,7	73,3	73,1	73,7	73,2
Espoo	73,1	72,4	74,4	73,7	71,1	72,9	70,4
Työllisyysaste (15-64 v.)							
Koko maa	72,3	72,3	74,9	74,3	73,8	73,8	72,6
Helsingin seutu	75,0	75,2	77,5	75,2	75,7	75,9	74,9
Pääkaupunkiseutu	74,3	74,1	77,4	74,8	75,3	75,4	74,5
Espoo	74,3	72,6	74,7	75,7	72,7	73,9	72,0

Työvoimaosuus = työvoimaan kuuluvien prosenttiosuus samanikäisestä (15-74 v.) väestöstä.

Työllisyysaste = työllisten prosenttiosuus työikäisestä väestöstä (15-64 v.).

Työttömyys TEM:n työnvälitystilaston mukaan

Vajaa kaksi vuotta jatkunut työttömyyden lasku taittui maaliskuussa, kuluvan vuoden työllisyyskehitys näyttää heikolta

Maaliskuun 2023 lopulla työttömien osuus työvoimasta oli Espoossa 8,3 %. Koko maassa vastaava lukema oli 9,6 %. Espoossa työttömien osuus työvoimasta oli samalla tasolla kuin vuotta aiemmin, mutta vajaan prosenttiyksikön suurempi kuin neljä vuotta aiemmin, jolloin koronapandemia ei vielä vaikuttanut Suomen työllisyyteen. Työttömiä työnhakijoita oli Espoossa maaliskuun 2023 lopulla 12 804 eli 1,5 % (192 henkeä) enemmän kuin vuotta aiemmin. Neljän vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna työttömiä oli 2068 enemmän.

Lomautettuja oli maaliskuun 2023 lopulla 708 eli 5,5 % työttömistä. Vuotta aiemmin lomautettuja oli 787 (6,2 % työttömistä) ja neljä vuotta aiemmin 318 (3 % työttömistä).

Viime vuosien aikana tapahtuneen kehityksen perusteella arvioitu työttömien työnhakijoiden määrä Espoossa on vuoden 2024 maaliskuussa suunnilleen nykyisellä tasolla, mahdollisesti jopa hieman suurempi. Talouskehitystä heikentävät etenkin korkotason nousu, raaka-aineiden hintojen nousu, heikentynyt investointihalukkuus sekä heikentynyt yksityinen kulutuskysyntä. Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA ennustaa kevään 2023 Suhdannekatsouksessaan Suomen työllisyyden heikkenevän kuluvan vuoden aikana, mutta kääntyvän maltilliseen nousuun vuonna 2024.

Myös Pellervon taloustutkimus PTT ennusti kuluvan vuoden keväällä laaditussa ennusteessaan heikkoa talouskehitystä, mikä tulee ennen pitkää näkymään työmarkkinoilla työllisyyden heikentymisenä. EK:n julkaiseman huhtikuun Suhdannebarometrin perusteella elinkeinoelämän luottamus oli edelleen laskussa.

Alle 25-vuotiaiden osuus samanikäisestä työvoimasta oli maaliskuun 2023 lopulla 8,2 % kun vuotta aiemmin se oli 8 % ja neljä vuotta aiemmin 6,8 %. Työttömiä alle 25-vuotiaita oli 1028, mikä oli 3,5 % enemmän kuin vuotta aiemmin ja 12,6 % enemmän kuin neljä vuotta aiemmin. Kuluneen vuoden kehityksen perusteella alle 25-vuotiaita työttömiä on vuoden 2024 maaliskuussa arviolta suunnilleen nykyinen määrä.

Pitkäaikaistyöttömiä (yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita) oli maaliskuun 2023 lopulla 4837, mikä oli 16,7 % vähemmän kuin vuotta aiemmin, mutta 43 % enemmän kuin neljä vuotta aiemmin. Kaksi vuotta kasvussa ollut pitkäaikaisytyöttömyys kääntyi viime vuoden maaliskuussa laskuun. Viime vuosien trendin perusteella pitkäaikaistyöttömien määrä saattaa vuoden 2024 maaliskuussa olla hieman kuluvan vuoden maaliskuun määrää pienempi.

Ulkomaan kansalaisia oli maaliskuun 2023 lopulla työttömänä 3924 ja työttömien osuus ulkomaisesta työvoimasta oli 19 %. Vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna ulkomaalaisia työttömiä oli 631 enemmän ja osuus ulkomaisesta työvoimasta oli noin 1,5 prosenttiyksikköä suurempi. Neljän vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna ulko-

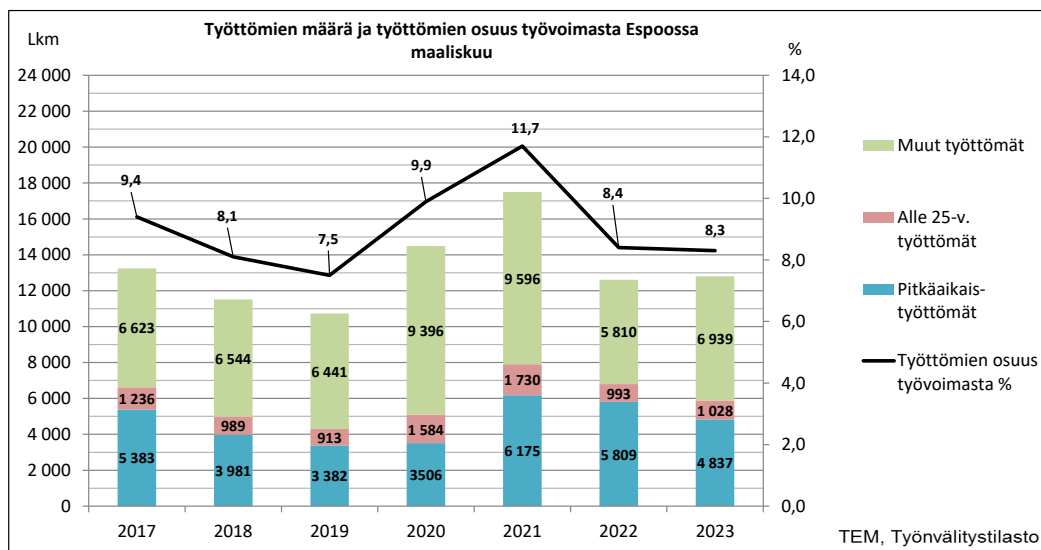
Varttitiedot

maalaisia työttömiä oli 1312 enemmän ja heidän osuutensa ulkomaisesta työvoimasta oli noin 1,5 prosenttiyksikköä suurempi. Karkea arvio ulkomaalaisten työttömien määrästä maaliskuun 2024 lopulla on samaa luokkaa kuin kuluvan vuoden maaliskuussa. Todennäköisesti ulkomaan kansalaisten työttömyystilanne on tilastoitua huonompi, sillä huomattava osa ulkomaalaisista ei ilmoittaudu työttömäksi työnhakijaksi. Osalla syynä tähän on puutteelliset tiedot työttömyysturvan hakemisesta, osalla pelko oleskeluluvan katkeamisesta työpäikan menetyksen seurauksena.

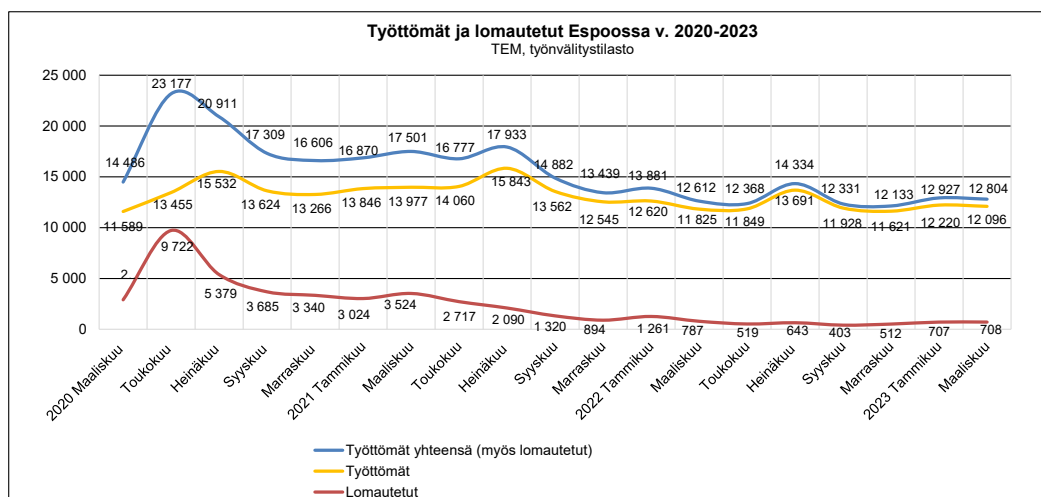
Espoossa merkittävänä ryhmänä ovat **korkeasti koulutetut työttömät**. Vähintään alimman korkeasteen tutkinnon suorittaneita on kolmannes kaikista Espoon työttömistä. Ammattiryhmistä työttömänä oli 3814 johtajaa, erityisasiantuntijaa ja asiantuntijaa (30 % työttömistä).

Espoon työ- ja elinkeinotoimistossa oli maaliskuun 2023 lopulla 3499 avointa työpaikkaa, mikä oli 1115 työpaikkaa (24 %) vähemmän kuin vuotta aiemmin. Avointen työpaikkojen määrä on kasvanut voimakkaasti viimeisen puolentoista vuoden aikana. Kuitenkin viime vuoden marraskuussa määrä oli pienempi kuin vuotta aiemmin ensimmäistä kertaa yli puoleentoista vuoteen.

Arviot työttömien määristä vuoden kuluttua ovat hyvin karkeita ja niihin liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Työttömyyslukuissa on myös huomattavaa vuodensisäistä kausivaihtelua. Kesä- ja heinäkuussa työttömien määrä on joka vuosi korkeimmillaan. Tämä johtuu mm. siitä, että oppilaitoksista vapautuu lukukausien päätyttyä työvoimaa työmarkkinoille. Myös vuoden lopussa työttömyysluvut ovat koholla.

Työttömyysaste ja työttömien määrä Espoossa, maaliskuu 2017-2023

Työttömien ja lomautettujen määrä Espoossa, maaliskuu 2020 – maaliskuu 2023

Espoon rakennustuotanto I neljännes 2023 (1.1. - 31.3.) ennakkotietoja

Tietopalvelupäällikkö Petri Lintunen, Tutkimus ja tilastot

Valmistuneita asuntoja ensimmäisellä vuosineljänneksellä vuodentakasta enemmän, mutta muuten rakentaminen supistui vuodentakaisesta

Valmistunut tuotanto

Kaupungin rekisterin antaman ennakkotiedon mukaan vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä valmistui uudisrakennuksiin kerrosalaa noin 223 000 m², mikä on noin 50 000 k-m² vähemmän kuin vuotta aiemmin. Uusia asuntoja valmistui ensimmäisellä vuosineljänneksellä Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan 1439 eli 582 asuntoa enemmän kuin vuotta aiemmin. Rekisteritiedon mukaan asuinrakennuksiin valmistuneista asunnoista 85 % on kerrostaloissa, 12 % erillispientaloissa ja 3 % rivi- ja ketjutaloissa.

Aloitukset

Ensimmäisellä vuosineljänneksellä rekisteröitiin uudisrakentamista alkaneeksi noin 35 000 k-m², mikä on vain reilu neljäsosa vuodentakaisesta volyymista. Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan uusia asuntoja oli aloituksissa 548, mikä on alle puolet vuodentakaisissa aloituksissa olleista asunnoista. Aloitetuiksi rekisteröidystä asuntotuotannosta noin puolet on kerrostaloissa, neljäsosa erillispientaloissa sekä neljäsosa rivi- ja ketjutaloissa.

Myönnetyt rakennusluvut

Uusia rakennuslupia rekisteröitiin ensimmäisellä vuosineljänneksellä noin 136 000 k-m², mikä on noin 55 000 k-m² vähemmän kuin vuotta aiemmin. Asuntoja myönnettyissä uusien kohteiden rakennusluvuissa oli Espoon kaupungin asuntoyksikön mukaan 661, mikä on 1083 asuntoa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Rekisteröidyissä uusissa rakennusluvuissa olevista asunnoista 87 % on kerrostaloissa, 11 % erillispientaloissa ja 2 % rivi- ja ketjutaloissa.

Asuntotuotannon ennuste

Vuosina 2023-2031 Espooseen arvioidaan valmistuvan keskimäärin 4700 asuntoa vuodessa. Tulevasta tuotannosta arvioidaan olevan kerrostaloasuntoja 86 %.

Rakennustuotantotiedot perustuvat 9.5.2023 tehtyyn Trimble Locus -rekisteripöimintaan. **Rekisteritiedot täydentyvät viiveellä, mikä heikentää niiden luotettavuutta. Siksi luvut ovat ennakkotietoja ja pikemminkin suuruusluokkaa osoittavia, kuin tarkkoja lukuja. Luvuissa on mukana ainoastaan uustuotanto**, ei vanhojen rakennusten laajennuksia ja muutoksia. Asuntotuotannon osalta rekisterin tuottamia lukuja on täydennetty Espoon kaupungin asuntoyksikön tiedoilla.

Luvut on poimittu Trimble Locus -järjestelmästä seuraavin kriteerein:

Rakentamistoimenpide = uudisrakennus

Ajankohta: Rakentamisen aloitusajankohta = aloituskokouksen, pohjakatselmuksen tai perustuskatselmuksen ajankohta riippuen siitä, mikä toimenpide on merkitty suoritetuksi.

Rakennusluvan myöntämisaikajankohta = rakennusluvan myöntämispäivämäärä.

Rakennuksen valmistumisaikajankohta = käyttöönottokatselmuksen päivämäärä.

Varttitiedot

Taulukko 1. Rakennustuotanto Espoossa
Vuosineljännekset 2023 ja 2022 sekä kertymä 2023 ja 2022, ennakkotieto

Yksikkö	2023		2022		EROTUS	EROTUS
	I vuosi- neljännes	Vuoden alusta	I vuosi- neljännes	Vuoden alusta	2023-2022 vuoden alusta	2023-2022 vuoden alusta %
VALMISTUNEET RAKENNUKSET						
Kaikki rakennukset						
-Rakennusten lkm	232	232	205	205	27	13
-Tilavuus (m3)	922 730	922 730	1 248 301	1 248 301	-325 571	-26
-Kerrosala (k-m2)	222 925	222 925	274 566	274 566	-51 641	-19
-Asuntojen lkm*	1 439	1 439	857	857	582	68
-Huoneistoala (h-m2)	79 842	79 842	43 535	43 535	36 307	83
Asuinrakennukset						
Yhteensä						
-Rakennusten lkm	181	181	119	119	62	52
-Tilavuus (m3)	416 152	416 152	207 087	207 087	209 065	101
-Kerrosala (k-m2)	116 138	116 138	59 196	59 196	56 942	96
-Asuntojen lkm	1 399	1 399	715	715	684	96
-Huoneistoala (h-m2)	79 842	79 842	43 535	43 535	36 307	83
Erilliset pientalot						
-Rakennusten lkm	144	144	98	98	46	47
-Tilavuus (m3)	100 429	100 429	64 804	64 804	35 625	55
-Kerrosala (k-m2)	24 118	24 118	17 022	17 022	7 096	42
-Asuntojen lkm	170	170	113	113	57	50
-Huoneistoala (h-m2)	19 623	19 623	13 676	13 676	5 947	43
Rivi- ja ketjutalot						
-Rakennusten lkm	9	9	6	6	3	50
-Tilavuus (m3)	13 421	13 421	10 364	10 364	3 057	29
-Kerrosala (k-m2)	3 821	3 821	3 009	3 009	812	27
-Asuntojen lkm*	35	35	28	28	7	25
-Huoneistoala (h-m2)	3 045	3 045	2 548	2 548	497	20
Asuinkeuhkustalot						
-Rakennusten lkm	28	28	15	15	13	87
-Tilavuus (m3)	302 302	302 302	131 919	131 919	170 383	129
-Kerrosala (k-m2)	88 199	88 199	39 165	39 165	49 034	125
-Asuntojen lkm	1 194	1 194	574	574	620	108
-Huoneistoala (h-m2)	57 174	57 174	27 311	27 311	29 863	109
Muut rakennukset (kerrosala, k-m2)						
Vapaa-ajan asuinrakennukset	0	0	101	101	-101	
Liikerrakennukset	0	0	70 087	70 087	-70 087	
Toimistorakennukset	8 857	8 857	0	0	8 857	
Liikenteen rakennukset	25 968	25 968	134 958	134 958	-108 990	
Hoitoalan rakennukset	68 027	68 027	0	0	68 027	
Kokoontumisrakennukset	665	665	30	30	635	
Opetusrakennukset	0	0	7 700	7 700	-7 700	
Teollisuusrakennukset	0	0	85	85	-85	
Varastorakennukset	0	0	0	0	0	
Palo- ja pelastustoimen rakenn.	168	168	322	322	-154	
Maatalousrakennukset	0	0	0	0	0	
Muut rakennukset	3 102	3 102	2 087	2 087	1 015	
ALOITETUT RAKENNUKSET						
Kaikki rakennukset						
-Rakennusten lkm	119	119	239	239	-120	-50
-Tilavuus (m3)	175 187	175 187	579 841	579 841	-404 654	-70
-Kerrosala (k-m2)	35 237	35 237	135 322	135 322	-100 085	-74
-Asuntojen lkm*	548	548	1 203	1 203	-655	-54
-Huoneistoala (h-m2)	20 662	20 662	58 244	58 244	-37 582	-65
Asuinrakennukset						
Yhteensä						
-Rakennusten lkm	81	81	161	161	-80	-50
-Tilavuus (m3)	102 082	102 082	306 226	306 226	-204 144	-67
-Kerrosala (k-m2)	26 855	26 855	82 210	82 210	-55 355	-67
-Asuntojen lkm	299	299	998	998	-699	-70
-Huoneistoala (h-m2)	20 583	20 583	58 213	58 213	-37 630	-65
Erilliset pientalot						
-Rakennusten lkm	57	57	134	134	-77	-57
-Tilavuus (m3)	44 015	44 015	89 751	89 751	-45 736	-51
-Kerrosala (k-m2)	10 937	10 937	22 111	22 111	-11 174	-51
-Asuntojen lkm	73	73	155	155	-82	-53
-Huoneistoala (h-m2)	9 103	9 103	17 875	17 875	-8 772	-49

Varttitiedot

Yksikkö	2023		2022		EROTUS	EROTUS
	I vuosi- neljännes	Vuoden alusta	I vuosi- neljännes	Vuoden alusta	2023-2022 vuoden alusta	2023-2022 vuoden alusta %
Rivi- ja ketjutalot						
-Rakennusten lkm	16	16	8	8	8	100
-Tilavuus (m3)	26 933	26 933	17 704	17 704	9 229	52
-Kerrosala (k-m2)	7 552	7 552	5 126	5 126	2 426	47
-Asuntojen lkm*	75	75	47	47	28	60
-Huoneistoala (h-m2)	5 381	5 381	4 147	4 147	1 234	30
Asuinkerrostalot						
-Rakennusten lkm	8	8	19	19	-11	-58
-Tilavuus (m3)	31 134	31 134	198 771	198 771	-167 637	-84
-Kerrosala (k-m2)	8 366	8 366	54 973	54 973	-46 607	-85
-Asuntojen lkm	151	151	796	796	-645	-81
-Huoneistoala (h-m2)	6 099	6 099	36 191	36 191	-30 092	-83
Muut rakennukset (kerrosala, k-m2)						
Vapaa-ajan asuinrakennukset	80	80	134	134	-54	
Liikerakennukset	0	0	4 061	4 061	-4 061	
Toimistorakennukset	0	0	0	0	0	
Liikenteen rakennukset	5 022	5 022	2 139	2 139	2 883	
Hoitoalan rakennukset	548	548	902	902	-354	
Kokoontumisrakennukset	0	0	0	0	0	
Opetusrakennukset	0	0	44 096	44 096	-44 096	
Teollisuusrakennukset	119	119	0	0	119	
Varastorakennukset	7	7	17	17	-10	
Palo- ja pelastustoimen rakenn.	1 746	1 746	0	0	1 746	
Maatalousrakennukset	0	0	0	0	0	
Muut rakennukset	860	860	1 763	1 763	-903	
MYÖNNETYT RAKENNUSLUVAT						
Kaikki rakennukset						
-Rakennusten lkm	130	130	320	320	-190	-59
-Tilavuus (m3)	655 012	655 012	796 549	796 549	-141 537	-18
-Kerrosala (k-m2)	136 054	136 054	190 589	190 589	-54 535	-29
-Asuntojen lkm*	661	661	1 744	1 744	-1 083	-62
-Huoneistoala (h-m2)	39 698	39 698	96 529	96 529	-56 831	-59
Asuinrakennukset						
Yhteensä						
-Rakennusten lkm	90	90	226	226	-136	-60
-Tilavuus (m3)	221 699	221 699	495 444	495 444	-273 745	-55
-Kerrosala (k-m2)	61 673	61 673	142 838	142 838	-81 165	-57
-Asuntojen lkm	738	738	1 744	1 744	-1 006	-58
-Huoneistoala (h-m2)	39 532	39 532	96 529	96 529	-56 997	-59
Erilliset pientalot						
-Rakennusten lkm	71	71	198	198	-127	-64
-Tilavuus (m3)	47 243	47 243	129 026	129 026	-81 783	-63
-Kerrosala (k-m2)	11 546	11 546	32 411	32 411	-20 865	-64
-Asuntojen lkm	80	80	242	242	-162	-67
-Huoneistoala (h-m2)	9 329	9 329	25 903	25 903	-16 574	-64
Rivi- ja ketjutalot						
-Rakennusten lkm	4	4	5	5	-1	-20
-Tilavuus (m3)	3 380	3 380	8 910	8 910	-5 530	-62
-Kerrosala (k-m2)	818	818	2 636	2 636	-1 818	-69
-Asuntojen lkm	18	18	26	26	-8	-31
-Huoneistoala (h-m2)	660	660	2 041	2 041	-1 381	-68
Asuinkerrostalot						
-Rakennusten lkm	15	15	23	23	-8	-35
-Tilavuus (m3)	171 076	171 076	357 508	357 508	-186 432	-52
-Kerrosala (k-m2)	49 309	49 309	107 791	107 791	-58 482	-54
-Asuntojen lkm	640	640	1 476	1 476	-836	-57
-Huoneistoala (h-m2)	29 543	29 543	68 585	68 585	-39 042	-57
Muut rakennukset (kerrosala, k-m2)						
Vapaa-ajan asuinrakennukset	180	180	0	0	180	
Liikerakennukset	0	0	0	0	0	
Toimistorakennukset	292	292	6 318	6 318	-6 026	
Liikenteen rakennukset	7 043	7 043	10 849	10 849	-3 806	
Hoitoalan rakennukset	45 710	45 710	1 694	1 694	44 016	
Kokoontumisrakennukset	0	0	14 307	14 307	-14 307	
Opetusrakennukset	18 662	18 662	12 113	12 113	6 549	
Teollisuusrakennukset	1 827	1 827	0	0	1 827	
Varastorakennukset	70	70	54	54	16	
Palo- ja pelastustoimen rakenn.	0	0	0	0	0	
Maatalousrakennukset	0	0	0	0	0	
Muut rakennukset	597	597	2416	2416	-1 819	

Ei sisällä vanhojen rakennusten laajennuksia.

Luvut perustuvat 9.5.2023 mennessä rakennusvalvonnan rekisteriin vietyyn aineistoon.

Lähde: Trimble Locus-kuntatietojärjestelmä, Espoon kaupungin asuntoyksikkö*

Luvut ovat ennakkotietoja.

Muutoksen mittarit Espoo	2022	2023	12 kk:n muutos
Väestömäärä 31.3.	298 378	307 260	8 882
Muuttovoitto (asukasta), tammi-maaliskuu	928	1 986	1 058
- kuntien välinen muutto	323	737	414
- siirtolaisuus	605	960	355
- syntyneiden enemmitys	318	286	-32
Valmistuneita asuntoja*, tammi-maaliskuu	857	1 439	582
Työttömien osuus työvoimasta % 31.3. (TEM)	8,4	8,3	-0,1 %-yksikköä
Työllisyysaste %, 1. vuosineljännes (Tilastokeskus**)	72,6	72,0	-0,6 %-yksikköä

v. 2023 väestö- ja rakennustuotantoluvut ovat ennakkotietoja

* Vain uudisrakennukset, ennakkotieto

** Työvoimatutkimus (otospohjainen, lähinnä kehityksen suuntaa antava luku)

Lisää tilastoja verkossa:

Helsingin seudun aluesarjat: www.aluesarjat.fi

Espoon kaupungin henkilöstön käytössä on myös

- Verkkotilastopalvelu: Essi > Työkalut > Verkkotilastopalvelu
- Tiedon data-aitta: L-verkkolevy > Yhteiset > Tiedon data-aitta

Espoon kaupunki, Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot

Katuosoite: Virastopiha 2 C, Espoon keskus

Postiosoite: PL 631, 02070 ESPOON KAUPUNKI

Internet-osoite: www.espoo.fi/tieto

Sähköposti: tieto@espoo.fi

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Julkaisujen jakelu:

puh. 043 825 7004 tai 043 825 7006

Tietoisku 3/2023

ISSN 1239-9752

Eetvartin toimitus:

Tietopalvelupäällikkö Petri Lintunen,
Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot,
puh. 043 826 5211 (päätoimittaja)

Va. tutkimusjohtaja Minna Joensuu,
Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot,
puh. 043 827 3386

Tutkimussihteeri Sirpa Nykänen,
Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot,
puh. 043 825 7004

Erityissuunnittelija Annika Latva-Äijö,
Kasvun ja oppimisen toimiala, Esikunta,
puh. 046 877 3538

Ympäristöasiantuntija Marika Rönnerberg,
Kaupunkiympäristön toimiala, Ympäristökeskus,
puh. 043 825 2829

Erikoissuunnittelija Jenni Puustinen
Kaupunkiympäristön toimiala,
Kaupunkisuunnittelukeskus, puh. 043 8252 988

Neljännesvuositiedot:

Konsernihallinto, Tutkimus ja tilastot

Tutkija Päivi Kiviniemi, puh. 046 877 3468
(Väestömuutokset)

Tietopalvelupäällikkö Petri Lintunen,
puh. 043 826 5211 (Työpaikat, työllisyys ja työttö-
myys, Espoon rakennustuotanto)